

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עו'מי
עו'לים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת כי תשא תש"פ

לוח שעורי למוזים לאנשי שלומנו "חסידי ברסלב" תלמידי "היכל הקדש"

שבוע פרשת

שב"ק	ו	ה	ד	ג	ב	א	
							חמש ורש"י עם התרגום
							תנ"ך
							משניות
							בבלי
							ירושלמי
							תוספתא
							מדרש רבה
							מדרש תנחומא
							רמב"ם
							טור
							שלחן ערוך
							זהר
							תקוני זהר
							לקוטי מוהר"ן
							לקוטי הלכות

רבנו ז"ל אמר: מעט גם כן טוב, על כן ראה ללמד מכל שעור מעט או הרבה כפי הפנאי.

שבת. פרק ראשון - יציאות השבת דף ב עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)" תוספות

יציאות השבת. הוצאות שפרשת לרשות האמורות לשבת. ובגמ' מפרש הרבנא דמי קא קרי יציאות, הואיל ומוציא מרשות לרשות: שתיים שנהן ארבע בפנים; לאותן העומדים בפנים שתיים מן התורה; הוצאה והכנסה דבניה. ופי' הוצק' (צו) ברישיה פקאן עז מרצו משה ועבדיו קול בניהיה - ונו לא תפקין מרדי לרה להביא נדכה למחנה לילה; ויום השבת דקה כדליף והם. ועל שתיים אלו חייב חטאת על שגגתו, ועל דונן כרת. ועל ההוצאה סקילה. וכן בכל מלאכת שבת: שנהן ארבע. ומדבריהם הוסיפו שתיים לאסור לבתולה, ואם עשה פטור ולקמן מפרש לזה ואולי: ושתיים שנהן ד' בחוץ, שתיים מן התורה - הוצאה והכנסה דעני העומד בחוץ, ושתיים מדבריהם - שהיה מלאכה נעשית על ידי עניו, זה עקר וזה מנח - לבתולה אסור, ואם עשה כח' סטרוי' בגמרא (שם) - שנים שעשה שפוטריים: פשט העני את ידו. ותפי' בחוכה: ונתן לתוך ידו דבניה. ועבד ליה עקרה ברהד והתקה ברהי: או שגמל מותקה והוציא. התפי' והתי' ברהי, דעבדי ליה עקרה ברהי (וברהי) והתקה ברהי: וקני חייב. שישע מלאכה שלמה. ועני שתיים מן התורה לעומד בחוץ: ובעל הבית פטור. וטור לגמרי, ואפי' לבתולה מותר, דקא לאו מדי עבד. חייב מפרש בגמ' (דף ג:) פשט בעה"ב כו' בעה"ב חייב. ודעי שתיים מן התורה לעומד בפנים: פשט העני את כו'. דעבדי ליה עקרה ונטל בעל הבית מותקה

השבת שתיים שנהן ארבע בפנים ושתיים שנהן ארבע בחוץ. ביצוד: העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים. פשט העני את ידו לפנים ונתן לתוך ידו של בעל הבית, או שגמל מותקה והוציא - העני חייב ובעל הבית פטור. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני או שגמל מותקה והכניס - בעל הבית חייב והעני פטור. פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מותקה או שנתן לתובה והוציא שניהם פטורים. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מותקה, או שנתן לתובה והכניס - שניהם פטורים. גמ' תנן תהם: שבועות שתיים שנהן ארבע ידעית

ולא המכיר משום 'במה טומנין', הוצאה הוצרך לשנות טפי - משום דמלאכה נרועה היא כמו שפרש: **יציאות** - הוצאתו היה ליה למתני, אלא נקט יציאות - לישנא דקרא 'אל יצא איש ממקומו' (שמות טז) הדרשין מינה (עירובין דף ז) הוצאתו, אל יצא עם בעלי ללקט הבן; **שתיים** שדן ארבע בפנים - כן נראה כמו שפרש רש"י כאן: דבשבעות פרשי: לבעה"ב העומד בחוץ - ובחון - היינו לעני העומד בחוץ - שתיים - הוצאות והכנסות דחויב, שדן ד' - הוצאות והכנסות דפטור. ובשבעות פרשי: בפנים - היינו הכנסות פנים, שנים דחויב דעני ועשירי, ושנים דפטור - ובחון - היינו הוצאות חוץ, ואין נראה, מדפרש מלה דעני לאחד ומלה דעשירי לאחד, משמע כפי שפרש כאן. ולפי דודתו לא היה לו לערב הוצאות והכנסות יחד. ומיהו, שמא לפי שהיה צריך להאריך אם היה בא לפרש הוצאות לבד והכנסות לבד, ומי אין נראה לרבינו אלחנן, מדקאמר בגמרא: דקא נמי דקתני יציאות

וקמפרש הכנסות אלאחר, ולא דייק מרתני 'בפנים' **פשט בעה"ב את ידו כו'** - תימה לר"י אמאי צריך למתני תרתי, דעני ובעה"ב: כון דריש שבועות דמפרש בגמרא (דף ג:) (שם) שתיים דעני ובעל הבית, מה שירי לקרותו שתיים, מה לי עני מה לי עשירי: ונראה לר"י דאצטרף לאשמעינה, משום דהוצאתו מלאכה נרועה היא. דמה לי מוציא מרה"י לרה"י, ולא היה גמריין הוצאה דעני מבעה"ב, ולא בעה"ב מעני. ותועי, מדאיצטרף תרי קראי בהוצאה, בדקאפא לן ברש"י (לקמן דף טו) (שם) מירובל' העם מהביא, ובספ' דעירובין (דף ז) נפקא לן מקרא אחרינא, דאיש יצא איש ממקומו - אל יצא ודעה פירשת: היינו משום דמלאכה נרועה היא איצטרף תרתייהו. דן לעני וחד לעשירי. וכן בכל תולדות דאבות מלאכה לא היישנין שיהא במשכן אבא אבא לבב, ותבולות דהוצאה בעי שיהא במשכן, דחנן בחורקי' (דף צו.) שתי ודחולות וזכנו וז' משנות: והו' שתיין בריטא אחת - הוצרך פטור, והמושט חייב, שכך היתה עובדת ליות. וברש"י 'חורקי' (גז' שם) נמי בעי: חורקי' ד' אמות ברדה' מנלן? דחוקי דאשכחנאנו במשכן, עד ומסיק כל ד'א ברדה' למכתבא גמירי לה, וכל אלו - עובדות דהוצאה ניהו, ולא אבות, שאין אבות אלא מ' חסר אחת. ויגוי הכנסת ימי אמריין פ' 'במה טומנין' (לקמן דף טו) (שם) הם העלו קרשים עולה געולה - אף אהם אל הכנסו מרה"י לרה"י. ואי' זה דוכנסה היתה במשכן. וכן בכל תולדות דאבות מלאכה לא היישנין שיהא במשכן אבא אבא לבב, ואפוקי, מה לי עיולי, דחורקי' ד' אמות ברדה' משמע דאי הוה משכנתו בהם היה נידח אי' עני' דרתת ליכא בריא? (דף צו) דאצטרף סברא להכנסה דבעה"ב, ודלא היה במשכן, דהם העלו קרשים כו' - היינו הכנסה דעני, ודמסתמא בקרקע היו עומדים שהוא הדין, ואם אמרו: כיון דאיכא סברא, אמאי איצטרף ביבמה טומנין? לממר דהכנסה היתה במשכן? ויל' דהנא ליה אידי דבעי למתני הם הורידו קרשים מעגלה, ואהם אל הוציא, כון עני' דהוצאה נפקא לן מקרא בתריא. ודלא היה למתני שזיהה במשכן, משום דקתני במשכן שיהא בריא: ואי' זה דהוצאתו מרה"י לרה"י, ואם לא היה מנא הוצאתו במשכן אידיתי מחייב בכל מלאכות הדומות למלאכה גמורה. אי' עי' שלא היה במשכן כמו בהוצאה. והא דאסמון קרא דשבת למלאכה המשכן - הוא דרשינן למלתא אחריתי: **שבועות** שתיים שנהן ארבע - דאל שבועות (דף ג:) מפרש: שתיים - אוכל ולא אוכל, דכתיב ביה"א קראי 'לרעה או להטיב' - היינו להבא, שדן ד' אבילתי ולא אבילתי, ואח"כ מפרש שדן ד' אורוק ולא מפר' שדן ד' אורוק: והוא אחיא כולה כריבי שיעמאל, והוא צריך לאוקומי בתרי תנאי - משום דמתני' פ"ג (דף טז) כון דבתיא שיהא וד' - אבילתי ולא אבילתי, ואח"כ אמאי לא קתני שתיים שנהן שמונה: ואוכל ולא אוכל, אבילתי ולא אבילתי, ודוק! והוא ודוק? ונראה דלכך פרש רש"י ברש"י שבועות שאינו שונה אלא דבר וחילופו, ור' יצחק ותרין דלא נקט אלא אבילתי ולא אבילתי - משום דפליגי ר' ישמעאל, והוא ברבוא שפי, אבל אורוק ולא אורוק דמודה ר"י - דאל שח למתני. ואי' וגי' שבת, אמאי קתני שתיים שנהן ד' ותו לא? ליטני נמי מושיט, ומעביד מרשות היחיד לרשות היחיד דרך דרו' הידי - כדאמר לקמן (דף צו.) חורק מרשות היחיד לרשות הרבים, ומרה"י לרה"י: ויל' דלא קתני אלא הכנסה דרמיא להוצאה, שהוא מרה"י לרה"י. ודאפוקי מושיט מרה"י ארורי לרה"י. ודוקה נמי לא דמיה להוצאה, שזה בחולכה ביה אל דבורקה:

והתי' בפנים, ועבדי ליה בעל הבית ההוא: או שנתן לתובה. דעבדי ליה בעל הבית עקרה, והוציא העני והתי': פטורים, שלא עשה אהדו מלאכה שלימה, אבל אסורין לעשותו לבתולה, שפאי יבואו כל אהד ואהד לעשות מלאכה שלימה בשבת, דרי' שתיים מדבריהם, אחת לעני בחוץ ואחת לבעה"ב בפנים. ותי' שנים הן לכל אהד ואהד, עקרה לעני ועקרה לבעה"ב. והתקה לעני והתקה לבעה"ב - ולקמן פדרי' אל' ולקמן פדרי' אל' עקרה וקתרה, ששן תחלת המלאכה, ואיכא לממר שפאי יגמור: גמ' תנן תהם. במסכת שבועות: **שבועות שתיים**, שבועות של מטה לתוך אל להטיב, שתיים הן לתחתייהו עליהן קרבו עלה ויורד האמור בפרשה (ויקרא טז) דתפקי מולרעה או להטיב? דמשמע לתובה: אולם ואלא שכל: שנהן ארבע, יש של קרבות עוד שתיים מריבוי הקרבות: 'לכל אשר יבטא האדם' - לרבות לשעבר: אבילתי ולא אביל, לא אבילתי ואביל: ידעית

היה טעון אוכלין ומשקעין מבעוד יום כו - כמשעור לפי משחשבה אירי, דבלא עמד לא מייחדיב. אע"ג דעקרות גופו כעקרת חפץ דמי - לא בטלה עקרה ראשונה, כדאמר לקמן (ו' טז) הפגנה חפצו מוות לווית ומגלן עליהן להוציאן - פטור, שלא היתה עקרה משעה ראשונה לכך. ונקט מבעוד יום לאשמעין עקרת גופו כעקרת חפץ דמי.

בר פתחי. בן דודים: לא תשיליה. בשאן לבו לפס, לו שקא ותבייש: מבעוד יום. והיינו דומא דהטענה חזרו בשאן דהקבא והקבא ליבא עקרה דאיסורא בניה: שאניו דוקא ליה. והשקעה לפניו ונפס לרזח. ונתן חזרו לתוכה: אמר אבין פשיטא לי. ומתניתין, קידו של אדם הפשוט לרשות אצרת אינה נזרקת אחר גופו לאינה לרשות

דאי היה נקט טוען עצמו משחשבה ועמד
1 לפשו לא היה משמע מיד, דאפילו אי
2 עקרה והנתן גופו לא היא עקרה הנתח
3 חייב משום עקרה ראשונה: מזהו
4 - שתעשה ככרמלית - כגון שהוציא ידו
5 מלא תורה ודאורה. אבל בע"כ לא.
6 דהא נתן חפץ בטרם עירובין (ד' זחג) -
7 עומד אדם בריה ומטלטל ברה"ה, וכל
8 היא כרמלית אלא לענין רשות שהגוף
9 שבו, שהדומה יותר לשתי רשות:

קרשות שהוא עומד בה, כן שהוא רשות
היחיד בין שהוא רשות הרבים: ברה"ה
לא דמיא מידו דעני. דקתני מתני' דכי
נשט לענין מתוכה - פטור: ובריה"ה דמי
דמיא. אם פשוטה לרשות הרבים: מידו
דבע"ה. דקתני: עני גלי עני מתוכה פטור: בעי
אפי' השקא דחזוין דלאו בתר גופו שדין
לענין איחויב מדאורייתא. וכן גופו
איפולגו רשותא. מי אמרוהו עלה גלגל
למיתו כרמלית, דהקבא דהושט ידו
מלאה לרשות אחרת - לא יתורקא אצלה
והוא כף פשוטה. דכיון דלא

מי עקרתו כן לאתרוהי - נראה לריי
9 דגריס: מי אסורה, ולא גריס: מי קנסוה.
10 דלקמן בסמוך כי מוקמא דלאו ככרמלית
11 וביא אמרין: דכרמלית מושם קנס.
12 ושמא לא עבדה ברמלית - מי שניו
13 כן? למעלה מי - וא"ת: למעלה מי
14 לתכלה לא שני מותר להוציאה, דהוי
15 מקום פטור וי"ל דקמל דאפילו הוציאה
16 מתחלה דרך משו"מ - מותר להחזירה
17 למעלה מי, ולא קנסין ליה. התירו לו
18 לרדותה - ואע"ג דאמרינן בירוש' על
19 "יש" (ד' כג: ט"ז) "כל מלאכת עבודה לא
20 תעשו וגו'" - יצאו תקיעת שופר ורדיית
21 ופתח. שחכמה היא ואינה מלאכה - מ"מ
22 מדרבנא אסורה, כדאמר ביב"ל כתבי הקדש
23 (לקמן ק"ו: ושם) ולא ירד במרדה אלא
24 בסכין. וכן תקיעת שופר אסור מדרבנן,
25 דנתן בפ"ב דרה"ה (ו' ל"ג) אין מנכבין
26 התינוקות מלתקוע משום חנוך, לא נשים
27 - מבעבד:

בתר גופו גרביא - נעשית לה רשות אחרת
מדרבנן. דגורו רשות מדרבנא שבת
שאסור להכניס ולהוציא ממנו לרה"ה
ולרה"ה. ושמו כרמלית. כדתיקא בפרק
(דף ט"ו.) ד' רשותו לשבת. כרמלית -
לשון יערו וברמלא שאינו לא הוי
תמיד לרבים, ולא תשמעו רה"י: מי
קנסוה. והואיל והתחיל בה באיסור:
למטה מ"ה. רדה הוא - קנסוה רבנן
ושוקיה כרמלית דלא ליתורקא: למעלה
מ"ה. דאדיר מקום פטור הוא. דרבנן
ביהודק (לקמן ק"ג) הוורק ד"א בבית
למעלה מי טפחים - בורקב באייר. ופטור.
דלא הוי רדיר למעלה מי. הלכך לא
קנסוה. דלאו איסורא עבדי: ויאבע"ה
אימא אדי' ואדי' למטה מ"ה פסחים
ולאו ככרמלית דמיא. למיחזי רשות
למעלה: כאן מבע"ה. דהושט מבע"ה -
מחזירה משמתחשך. דלאו רשות לעצמה

כאן למעלה מי - וא"ת: למעלה מי
14 לתכלה לא שני מותר להוציאה, דהוי
15 מקום פטור וי"ל דקמל דאפילו הוציאה
16 מתחלה דרך משו"מ - מותר להחזירה
17 למעלה מי, ולא קנסין ליה. התירו לו
18 לרדותה - ואע"ג דאמרינן בירוש' על
19 "יש" (ד' כג: ט"ז) "כל מלאכת עבודה לא
20 תעשו וגו'" - יצאו תקיעת שופר ורדיית
21 ופתח. שחכמה היא ואינה מלאכה - מ"מ
22 מדרבנא אסורה, כדאמר ביב"ל כתבי הקדש
23 (לקמן ק"ו: ושם) ולא ירד במרדה אלא
24 בסכין. וכן תקיעת שופר אסור מדרבנן,
25 דנתן בפ"ב דרה"ה (ו' ל"ג) אין מנכבין
26 התינוקות מלתקוע משום חנוך, לא נשים
27 - מבעבד:

הוא אצלה בתר גופו גרביא: כאן
17 דמיא מידו דעני. דקתני מתני' דכי
נשט לענין מתוכה - פטור: ובריה"ה דמי
דמיא. אם פשוטה לרשות הרבים: מידו
דבע"ה. דקתני: עני גלי עני מתוכה פטור: בעי
אפי' השקא דחזוין דלאו בתר גופו שדין
לענין איחויב מדאורייתא. וכן גופו
איפולגו רשותא. מי אמרוהו עלה גלגל
למיתו כרמלית, דהקבא דהושט ידו
מלאה לרשות אחרת - לא יתורקא אצלה
והוא כף פשוטה. דכיון דלא

ואיבע"ה אימא לעולם לא תפשוט -
25 נראה לריי דל"ג דלעולם לא
26 תפשוט, דאע"ג דאיכא שניא אחרין
27 דלא תיקשי שני ברייתוהו, דהיינו
28 איכא למפשט דרב ביבי מבני בית המדרש:
29 מדרא טעם איכא - מבכלל לא התירו.
30 ולרשב"א נראה דשפיר גריס ליה. דמנאי
31 דלא משני איכא - ליכא למפשט דסברי
32 בני בית המדרש דלא התירו. דהא דלא
33 משני איכא - לפי שאין נראה סברא
לעולם לאו משחשבה לא קנסוה. מבעוד
34 יום קנסוה. ומשחשבה לא קנסוה -
35 שוב אב לומר מבעוד יום קנסוה, דהוי

דלא הוי רדיר למעלה מי. הלכך לא
קנסוה. דלאו איסורא עבדי: ויאבע"ה
אימא אדי' ואדי' למטה מ"ה פסחים
ולאו ככרמלית דמיא. למיחזי רשות
למעלה: כאן מבע"ה. דהושט מבע"ה -
מחזירה משמתחשך. דלאו רשות לעצמה
היא. אלא בתר גופו גרביא: כאן
17 דמיא מידו דעני. דקתני מתני' דכי
נשט לענין מתוכה - פטור: ובריה"ה דמי
דמיא. אם פשוטה לרשות הרבים: מידו
דבע"ה. דקתני: עני גלי עני מתוכה פטור: בעי
אפי' השקא דחזוין דלאו בתר גופו שדין
לענין איחויב מדאורייתא. וכן גופו
איפולגו רשותא. מי אמרוהו עלה גלגל
למיתו כרמלית, דהקבא דהושט ידו
מלאה לרשות אחרת - לא יתורקא אצלה
והוא כף פשוטה. דכיון דלא

הכוחא וטאלולא. ואע"פ שיש טעם משחשבה לומר כמבעוד יום. ולעיל
ה'פ: מדרא קנסוה מבעוד יום, לפי שאין ראיה להם סברא לומר כן. והוצרכו לומר
משחשבה כמבעוד יום, ולא קנסו. כדי לרדות שלא לפשוט בעיא דאבי -
לפשוט דאבי. נאמר כשינאיר בתרא. וזל הוא קמדי ליה (ו' כ"ז) מי חרא
מיינדה ממשטה ממה פניא. והשתא אי לא רקאמר רבא: אלא למעלה לא תפשוט -
לא דאבי ולא דרב ביבי: בשוגג לא קנסוה - ומיירי מבעוד יום, והשתא ליכא
למפשט דרב ביבי. וא"ת: משניא קמא מינן נפשוט בעיא דרב ביבי ולא התירו,
דלמשה מי אסור להחזירה. ואפילו מוקמי מבעוד יום - הוא פירשהו לא מבטע
לא התירו - כי כור משחשבה. וי"ל משחשבה. והיינו שהדעת מה שלא התירו
משחשבה אע"ג דאחי ליה חוב חטאת - היינו משום מבע"ה דלא שייך טעם
זה, אבל גבי רדיית הפת - לעולם אימא דהתירו:

מקדו ליה קנס תאסורו לחזיקיה נמקא מתחייב חטאת אש חונג הוא. ועבדי
ליה עקרה דהקבא - לא קנסוה רבנן. דמוכח שלא נקנסו משגגותו לכא ליה
דחילו שבת דאורייתא. ומדלא ה"ש להקבי תפשוט גביא דרב ביבי, דלא נמקא
הקבאם מלהעמיד דבריהם מפני חשש שקא לא יעמוד האדם בדם וינעשה איסור
מזוה: דהיינו פת בתנור. בשבת בשוגג ונזכר שהוא שודק קודם שתאפה:
וקמיא לן (לקמן ק"ו ק"ז) דהיינו פת שבות היא. ויהא יתקב ויתקב ויתקב: אלא
התירו לו. תא איסורא מדבריהם, ויירדנהו קודם שתאפה ויתחייב משום "אופה"
שודא אב קלאקא, או לא התירו לרדותה ולהוציאן מן התנור: בשוגג לא
קנסוה רבנן כו'. ודרב ביבי לא תפשוט מוקבא לא לאיסור לא לחיות. דהאי
דלא קנסוה בשוגג - לאו משום חשש שבות היא. ויהא יתקב ויתקב ויתקב: אלא
משום דלא עבד איסורא במזיד. ויחזר ידו אינה אפילו שבות אי לא משום
קנאס - והקבא לא קניס. אלא רדיית הפת - שבות הוא. ונגזרה ממקו. ומשום
קודם שיבא ליה חוב חטאת לא בטלו ויורקתם. ולאסור נמי לא תפשוט מדרבנא

במזיד. דהקבא ליכא למיחזי דילקאן לישודניו ישתחייב מיתת בית דין, אכל הבא אי קנסוה ליה מלרדות - לא כרחיק: יתחייב מיתת בית דין:
אבן

קודם שיבא ליה חוב חטאת לא בטלו ויורקתם. ולאסור נמי לא תפשוט מדרבנא
לאותה

שבת. פרק ראשון – יציאות השבת דף ה עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"

קכה תוספות

1 לא מחיב ר' אלא ברשות היחיד מקרה - נראה לרשב"א דמשמע ליה מולא נקט
 2 מרשות היחיד לרבי' רשות הרבים באמצע כמו בפלוגתא דר"ע ורבנן הדיא גיטין
 3 פ' 'חורוק' (ר' עש. ועש) גבי היתה עומדת לא ראש חנה ורק לה בו יאמרו במואן - רבי,
 4 ואמר קלוטא כמו שהוחזק דמיא, לא סבר דרב ושמואל דהבא, דאמר לר' חייב ר' אלא
 5 ברשות היחיד מקרה, ולדבריו צריך לר' שני
 6 והדמם פשוט אינור, כפינו עתה אלכא
 7 דרבנן, אילו היתא רבנן, כי פליגי רבנן - לענין
 8 שבת, אבל גבא ממוס אינורו רב
 9 **אמאי** חייב מרדכי לרבי' קא מפיק - ואפילו
 10 משום מושט ובריותא אתת - לא
 11 מחיב לפי הירושלמי, דמטריך שקבלנו שני
 12 מיהו:
 13 **כאן** למטה מי - ואר"נ ולא ברשות היחיד לא
 14 חסיה ר' נה לא חיי אלא כבבליה, כמו
 15 עמוד גבה ושלשת ורחר' ד', ואמאי חייב? ור'ן
 16 לומר, דאין כרמליה בכלים, כמו שפרש רש"י
 17 ומי גבי היתה קופתו מונחת בו, קשה לר"י מה
 18 עלה על דעתו של הפוסק? ע"כ ידע דמתניתין
 19 מיירי למטה מי, כלי פיראס דר' יוסי בר' יהודה
 20 דכל גמילה מי' דהו' מקום פטור ולא מחיב
 21 לכ"ע, ואמאי? מאי פריך מרבי' יוסי ברבי יהודה
 22 הא מילתא דפשיטא הוא ולמטה מי' לא הוה
 23 דר'י, דהא נתן לקמן ב'חורוק' (לקמן ד' ע"ג).
 24 תולעת הבור והסלע שהם נבדחים ר' ורבי' - ר'
 25 ורבי' פשוט על גבי חייב, פורת לבן -
 26 פטור, ופשיטא דרבי' יוסי ברבי יהודה לא איירי
 27 אלא למעלה מי:
 28 **בגון** ששלשל ידו למטה מה וקבלה -
 29 וקסבר רבי אבהו דאגרי די שמיא אגרי,
 30 דאי לא חיי שמיא אגרי - מאי איירא נטלי עני
 31 מוטב, אפילו נתן עובדי' לתוכה ידא חייב העני
 32 שחציא, כיון דיד העני מיירי מה דהוה למטה
 33 מג דסתמא ד' בעד' ידו עני איירי בענין אחא.
 34 דהא כי בטל מתוך ידו של עובדי' הוה למטה
 35 מג דהוה ידו עני נמי למטה מג, ודבכאי גונא
 36 אפילו נתון בעבדי' לתוך יד העני הוא חייב:
 37 **בגומא** - עירך לרפשי' בגומא שדיא שות
 38 דרבי'ס, כגון שרבי'ס משתמיש בה, למיד
 39 דתמיש על ידי הרוק שמיא משתמיש (במ' ד'
 40 ז) אז בענין שמחליב'ם שם רבי'ס, אבל גומא
 41 שדיהה כרמליה אז מקום פטור, כיון שעופו עני
 42 ידו שדיא פשוטה לרשות הרבי'ס לא דמיא
 43 כדרי, דברר גופו גריד א"פ' שדיא למטה מג,
 44 כיון דסבר אגרי די שמיא אגרי, כדפי':
 45 **ה"פ** היכא דאחשבא לידיה - ואית' ולימא
 46 ור' הוא הדיא ולעיל' ר"ל הדיא וקא
 47 לענין הנחה חשובה בר' על ר', אבל לגבי עקרה
 48 לא -
 49 **כשני** בני אדם דמי ופטור - פי' כי חייב
 50 דבעני' בני אדם פטור דראשון משום
 51 דלא בעי כלל תוחא, וזוהי ג' מין שחפשו מלויכו
 52 ולא תחת החפץ ללכת עד מקום הלוכו - לא
 53 חויא תוחא, דלא נח מצח הוורק, אז דילמא:
 54 ואלא אתר דמי וכיון דעבדי עקרה תוחת חייב
 55 ודמי לשנים שעשאוהו, ור"ס חייב איפכא:
 56 כשני בני אדם דמי וחייב, דאמר לעיל' על
 57 בגומא וקבל' חייב, ור"ס כי קבלה הוא עצמו ולא
 58 חשפו מלויכו לדידי' דמיא איבעדי' מחשבו.
 59 וא דילמא כאדם אתר דמי ופטור, דהיי' כמו
 60 שנתון מימנו לשמאל' דא"פ' שהעבירה ד'
 61 אמות פטור:

1 מקורה. שיש לה גג: כמאן (ב) דליל. דקרן חסר מקבל עד הני כמלא הפצים עד גגו,
 2 דאין אורו חשיב אורק. הוה כל הנרוק לתוכו - הני כמבנה: התינה רחלי. דבעיה,
 3 אלא רשות הרבים דעני - מי מוקמת ליה במקורה? ל'דיל' מר'ר. וכל מלאכות
 4 דבשבת ממשקן גמיר לקמן. מודסמכה פרשת שבת לקרית משקן ב'ויקהל: לא פני.
 5 דלא גבי מקום ד - אחרים יהיא: עמר
 6 במקומו: ורק חפץ וקבלו אתר, עמד המקבל
 7 במקומו וקבל: חייב הוורק, דאיהו עבד
 8 עקרה ותוחת: עקר המקבל ממוקמו, ור'ן
 9 לקראת החפץ וקבלו: פטור הוורק, דלא
 10 איבעדי' הנחה מנחו: דפשיט' כפיה. פ"רס
 11 בגוד, דר' דר' פ"רסקל: סלי' רשות היחיד הוא.
 12 ואמאי מחיב' שישום הוורק? ל'פא: מתינתן
 13 דלא חשיב ליה ריהי - דלא בר' יוסי ברבי
 14 יהודה: וידיק. מרשות הרבים: ונה על גביו
 15 חייב: דאעני' ולמטה לא חייב עמד ר"ב ד'
 16 הואיל וברשות ארבע אמה: גוד אחת
 17 מצינה, חיי' הר"י גמיר: למעלה מי' חיי'
 18 דר'י, הואיל ורבי' דר' שילשי: השפיל, כמו
 19 "היה משלשל כחבלי: למטה מג: דהווי'
 20 כמקנה: והא עמר קתני: העני עומד בחוץ,
 21 והא יושב הוא בשוחה, כופף עצמו: ואבעדי'
 22 אמאי. בעומד בגומא, וידו מוטבת לשפחה:
 23 איכפל אמא כו', פורת תבא ככל אתר ולא
 24 היה לו להודיענו דמציא מרשות לרשות
 25 חייב אלא על ידי דרבי' ח'לה: שאין ר'ן
 26 בכר' לתני: פשוט כגון בגוד למטה, דהיי' ד':
 27 חייב דאשכח' ידו מן העלוי' מלא חתוכן
 28 לתחת ליד חבורו בי מתינתן: אבל הוורק
 29 דלא אחשבה שהלכה ונחה עצמוני ביד
 30 חבורו, דהאי הווי' קא אחשבה ליד חבורו
 31 אגותה בגוה, דלא נתחנן לקי: פטור.
 32 ומקבל במקומו, וקבל: חייב הוורק: עמר.
 33 הוורק, דלא עבדי' הנחה: קא מיבעיא ליה.
 34 מאי איפכא אמאי? מדיקא טעמי' ור'ן?
 35 עבד עקרה וקנתו: וקבל: חייב אדם דמי' עני
 36 ופטור. יהוה לו שנים שעשאוהו, בדיון שלא
 37 נתיח החפץ ליק' עד מקום הלוכו ולמטה
 38 אלא ר'ן אחרי' ועכבו - הווי' ליה עקרה
 39 קפיינתא בלא הנחה: מה לי הפעני' בבחי'.
 40 דפטי' ליה אתר דמתינתן: דקתני' או שנתן
 41 לתוכה חפשי' - עניתן פטור: דלא עבד
 42 קבל' פשוט ידו ור'רו לתוכה, דלא עבד
 43 מעשה: אלא אמאי קל'ת. השקא סלקא
 44 דקתני' כשנתה הקולות יורד - והנה מר'ו אתר
 45 וקבלו בתוכה: ועבד ליה עקרה:
 34 הוא לידיה, - אימא לא, קא משמע לן, א"ר אבין א"ר אילעאי א"ר יוחנן: עמד במקומו וקבל
 35 - חייב, עקר ממקומו וקבל - פטור. תניא נמי הכי, אחרים אומרים: עמד במקומו וקבל -
 36 חייב, עקר ממקומו וקבל - פטור. פיעו ר' יוחנן: ורק חפץ ונעקר הוא ממקומו, וחדו וקבלו,
 37 מהו? קא מיבעיא ליה? - אמר רב אדא בר אבהו: שני פחות באדם אחד קא מיבעיא ליה.
 38 שני פחות באדם אחד - באדם אחד יחד, ותניא, ואי' דילמא משני בני אדם דמי? ופטור? -
 39 חייב. אמר אבין א"ר יוחנן: הכניס ידו לתוך חבורו, וקבל מי גשמי' והוציא - חייב.
 40 מתוך קר' ר' יודא: מה לי הטענו חבורו, מה לי הטענו שמים, איהו לא עבדי עקרה! -
 41 לא תימא "קבל" אלא "קלט" - והא בעינן עקרה מעל גבי מקום ד', ולפיא! - אמר רבי
 42 חייא בר' ר' רב הונא: בגון שקלט מעל גבי פוחל' על גבי פוחל' נמי, והא לא נחו! - דראמר
 43 רבא: כבוהל' משופן, הכא נמי - כבוהל' משופן, והיכא איחומר דרבא? - אהא, דתני:

שבת. פרק ראשון - יציאות השבת דף עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)"
קכט תוספות

מ"ד יהיה אמעביד חפץ ברה"ה - הל' לענקט המוציא דאיציא ביה לעיל דכל כמה דלא מנח ליה מיפטר. אלא, משום דבתר הכי נקט מעביד - נקט ליה נמי השתא, ובכל עניי העברה ברה"א קאמר:
התם כל דיכא דמנח ליה מקום חפץ ברה"ה ומציא מושט ומעביד דיא ברה"ה דוכר לעולא - מ' דודייב, אע"ג דאי נחא מנח ליה למעלה מי פטור - מ"מ פחותהו, במוקם שמהלך, מקום חיוב הוא, אבל שטו, דהקרקע נמי מקום פטור הוא:

מ"ד יהיה אציר ריה - ואי' מה פשוט לן יותר דרך צדי ריה מדרך סטיי ויל' יותר בית שיש לפני צדדיו, וכן והה משמטא ממשקין:

היכא דאיכא חיפופי כו' - ותימה, ב'פ' 'כל גנות' (עירובין עז. ועס) פרק דלפלוג בצדי ריה ועלמא פירושי ואמאי פליגי בתר שניפריה ומשני א הוי פליגי בעלמא - היא: כי פליגי רבנן עלה - דאי מנח דאיכא חיפופי, אבל פליגי דליכא חיפופי - מודה, מקיל, משמט דיא נמי פליגי בדאיכא חיפופי, ויל' הדיק קמיל דהיכא דליכא חיפופי ודאק פליגי, אבל דאיכא דאיכא חיפופי - מודה רבי אליעזר, א' נמי, הדיא סוגיא ברב פפה דהבא, דלא מתקלי: **המושט** דהוורק חיב - ואי' אמאי מודה במושט דהוורק חיב דלא יליף דרך סטיי מדרך צדי לענקט פרוקי אטו כל הני, וכן ודאק בורק ומושט ויל' דלמן עואי מעביד דרך צדי נמי פטור, אע"ג דהיה מושט, משום שהחליך כעמד דמי, אבל ודק מושט, דרך סטיי יליף מדרך ומושט דרך צדי:

ארבע רשויות לשבת - ק' לרשב"א; ליתנה רשויות, דדא קרפך יותר מבית סאתים שלא הוקף לירידה, דהוורק מיה לתוכו, אפיכא חיב, ואן מטללין בו אלא ברא' ויל' דהדיא דרי' גמור, אלא לענין דא מטללין בו אלא ברא' - כשנאט ברבמלת, דהרי כה' שנה ריה' וכרמלית, ולחבי נמי לא תני חצי שלא עירב: **ברמלית** - כירושלמי ברש שבת, תני ר' דייא; כרמל ג' (ומלא), אל' לא ולן שבין ב' חצרות, ואחד ולן שבין ב' שבתים כו' וגרסינן ונפשות ורה מקורה - מטללין תחתיו בשבת, דביר ב' חצרות, יתר על כן אצ' דהוורק כו', פירושי, יתר ע"כ משני בתום משני צדי ג' דאק על גב דיכא למימר מי תהי' יורד וסותם כמו בשניש ונפשות ורה מקורה דרישא אפה - נושא ותון באמצע, דקסבר ר' דרישא דאורי' בראומן בפרק 'כל אצ' (עירובין עז.) ואי' אמאי לא מיהא ודאי מחני ד'כל

מ"ד יהיה אפעידי חפץ ברה"ה, אמות, וכל בוקה דלא מנח ליה - פטור, וכי אנהה - חיב, ואע"ג דאיפסק הילוכא בניי ובניי: מתחלת ד' לסוף ד' אמות ממוצמטות: **לכילי' ענקא** מקום חיב, אם ישלחו חפץ לר' ויחזרו קאן, שהרי המעביד ד' שלמות: **אציר** ריה, מרה"י לרה"ג, כגון חצר שפירץ לרה"ה, דדמי מקום המחיצה צדי ריה, ופליגי בה ר' אליעזר ורבנן בעירובין בפ' קל גנות', ואמר רבון דלאו ברה"ה דמי, ואפרי כה אפיכא מרה"י לרה"ה דרך ש"ס: חיב: **היכא דליכא חיפופי**, כגון חצר דעירובין: **היכא דאיכא חיפופי**, נוגעין יתדות קטנות לפני הנהלך שחפשו שם גזלות וקרובות, ולא יחזפו כמותל ופילתו: מי שפע' ליה, דהוי ריה, ואפילו הכי - כי מופי לרה"ה דרך ש"ס - חיב: בורק, מתנות לפליטא דרך סטיי ודאי: **דאק לא** נח ברמלית מידי: **התקנים** ו**המוציא פטור**, דהחילוק בעממ, ואה נח גופו בכרמלית, ד' רשויות כולדו מפרש ליה: **צדי**, כותל, שלא גבה' ו' ורחק ד' הוי ריה: **היכא**, מהוה שחולבין בה מעיר עירו: **פליטא**, חרקה של עיר, ששם מתקבעין תחתיה: **ומבוא'**, של עיר, רחבים ו' אמה: **המפליטין**, משני ראשיהן 'פליטא: **עניש** כרת, בלא תהרף: **הנסקל**, בהרתא: **כענה**, שזות תרהב, קמפריא בלעז: **איסוניות**, שלפני הגניות, שישבשם שם סותרים: **ונתקבלות**, לקמיה פרוקי: **אטו כל הני**, אם ובקעה, לא היינו ברמלית, דקתני תנא לעיל: **אין לא ברשות יחיד**, משום ד' לרה"ה: **דאין** לתם חיצונה: **ואל משה**, דאין וזמין דרגלי מדבר, דלאו דהילוכא דרביש בעירי': **אין נושאין** ונתנין בתוקן, כולמה אין מטללין כן אלא בתוך ד', משום ד' חצי לרה"ה: **ונזון כן אטו ערה**: **ואם הוציא והקנים פטור**, וזו היא ברמלית האמורה: **הציר של רבים**, שפתוח חצר בתים רבים, ודך שפתוח לרה"ה, וכני בתים יוצאים ודך חציר לרה"ה: **ומבואות שאין פקופישי**, שראשו אדם סתום חצרות פתוח לו, וכני חצרות ויוצאין דרך כפי לרה"ה: **עירבו**, כל היתם של חצר תני: **ובן**, וכן לענין הפבות, אם עירבו חצרות הפתוחות לו בתיה: **מותרים**, להקנים ולדוציא נמי בתים לחצר, כן מן החצרות ומבוא': **לא עירבו אסורין**, מפני שהבית מיוחדת לבעליה: **ותצר שות** פתוח, ונמצא מוציא מרשות לתוך החצר: **החוקיק (ג)**, שלא יוציא מידי לרה"ה, דהיי' מילקא לא מחילוק ד' רשויות: **היא**, דאין עירבו בו לא עירבו - רה"י היא ונתמוציא מכותו לרה"ה: **אי' עופל על האסקופה** נשל מפני העופל בחזן ונתן לו: **בי**, ח' מקום פטור שחזר למעלה, שאינו חזר ושות עליו לעצמו, לפי שאינו רחב ד' לקפן: **ובטל** אצל ריה ואצל רשות הרבים: **ובלבד** שלא יחול בו, ודמולל אסוריה שבת: **לכתולה** ליה, כגון דהוצא מרה"י לרה"ה וגזירי וקמטו איהו לאקילו ולאפוקי לרה"ה מרה"ה לרה"ה: **משפישת** שתי רשויות פגמים שהיא משפשת בחזרת רה"ה ופגמים כהרד' **לקמיה מפרש** ליה, בשילתי כולדו שמעתיקא: **והי' זו רשות לעצמה**, אע"פ שהיא מרה"ה, כדאמרין לעיל בגדר גבה' ו' ורחק ד' ריה וקאט בפני עצמה, ואין מוציאין מן הבית לתוכה, ולקמין מפרש טעמא: **בשני צדי רה"ה**, זו כנגד זו:

לח

מ"ד יהיה אפעידי חפץ ברה"ה, אמות, וכל בוקה דלא מנח ליה - פטור, וכי אנהה - חיב, ואע"ג דאיפסק הילוכא בניי ובניי: מתחלת ד' לסוף ד' אמות ממוצמטות: **לכילי' ענקא** מקום חיב, אם ישלחו חפץ לר' ויחזרו קאן, שהרי המעביד ד' שלמות: **אציר** ריה, מרה"י לרה"ג, כגון חצר שפירץ לרה"ה, דדמי מקום המחיצה צדי ריה, ופליגי בה ר' אליעזר ורבנן בעירובין בפ' קל גנות', ואמר רבון דלאו ברה"ה דמי, ואפרי כה אפיכא מרה"י לרה"ה דרך ש"ס: חיב: **היכא דליכא חיפופי**, כגון חצר דעירובין: **היכא דאיכא חיפופי**, נוגעין יתדות קטנות לפני הנהלך שחפשו שם גזלות וקרובות, ולא יחזפו כמותל ופילתו: מי שפע' ליה, דהוי ריה, ואפילו הכי - כי מופי לרה"ה דרך ש"ס - חיב: בורק, מתנות לפליטא דרך סטיי ודאי: **דאק לא** נח ברמלית מידי: **התקנים** ו**המוציא פטור**, דהחילוק בעממ, ואה נח גופו בכרמלית, ד' רשויות כולדו מפרש ליה: **צדי**, כותל, שלא גבה' ו' ורחק ד' הוי ריה: **היכא**, מהוה שחולבין בה מעיר עירו: **פליטא**, חרקה של עיר, ששם מתקבעין תחתיה: **ומבוא'**, של עיר, רחבים ו' אמה: **המפליטין**, משני ראשיהן 'פליטא: **עניש** כרת, בלא תהרף: **הנסקל**, בהרתא: **כענה**, שזות תרהב, קמפריא בלעז: **איסוניות**, שלפני הגניות, שישבשם שם סותרים: **ונתקבלות**, לקמיה פרוקי: **אטו כל הני**, אם ובקעה, לא היינו ברמלית, דקתני תנא לעיל: **אין לא ברשות יחיד**, משום ד' לרה"ה: **דאין** לתם חיצונה: **ואל משה**, דאין וזמין דרגלי מדבר, דלאו דהילוכא דרביש בעירי': **אין נושאין** ונתנין בתוקן, כולמה אין מטללין כן אלא בתוך ד', משום ד' חצי לרה"ה: **ונזון כן אטו ערה**: **ואם הוציא והקנים פטור**, וזו היא ברמלית האמורה: **הציר של רבים**, שפתוח חצר בתים רבים, ודך שפתוח לרה"ה, וכני בתים יוצאים ודך חציר לרה"ה: **ומבואות שאין פקופישי**, שראשו אדם סתום חצרות פתוח לו, וכני חצרות ויוצאין דרך כפי לרה"ה: **עירבו**, כל היתם של חצר תני: **ובן**, וכן לענין הפבות, אם עירבו חצרות הפתוחות לו בתיה: **מותרים**, להקנים ולדוציא נמי בתים לחצר, כן מן החצרות ומבוא': **לא עירבו אסורין**, מפני שהבית מיוחדת לבעליה: **ותצר שות** פתוח, ונמצא מוציא מרשות לתוך החצר: **החוקיק (ג)**, שלא יוציא מידי לרה"ה, דהיי' מילקא לא מחילוק ד' רשויות: **היא**, דאין עירבו בו לא עירבו - רה"י היא ונתמוציא מכותו לרה"ה: **אי' עופל על האסקופה** נשל מפני העופל בחזן ונתן לו: **בי**, ח' מקום פטור שחזר למעלה, שאינו חזר ושות עליו לעצמו, לפי שאינו רחב ד' לקפן: **ובטל** אצל ריה ואצל רשות הרבים: **ובלבד** שלא יחול בו, ודמולל אסוריה שבת: **לכתולה** ליה, כגון דהוצא מרה"י לרה"ה וגזירי וקמטו איהו לאקילו ולאפוקי לרה"ה מרה"ה לרה"ה: **משפישת** שתי רשויות פגמים שהיא משפשת בחזרת רה"ה ופגמים כהרד' **לקמיה מפרש** ליה, בשילתי כולדו שמעתיקא: **והי' זו רשות לעצמה**, אע"פ שהיא מרה"ה, כדאמרין לעיל בגדר גבה' ו' ורחק ד' ריה וקאט בפני עצמה, ואין מוציאין מן הבית לתוכה, ולקמין מפרש טעמא: **בשני צדי רה"ה**, זו כנגד זו:

לח

שבת. פרק ראשון - יציאות השבת דף עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזון)" תוספות

1 כגון דאית לה מציאות, ואשמעינן, דאע"ג דהיקפה יתר מבית סאתים ולא הוה
2 לזירה - שאין ביתו סמוך לה קודם היקפו, ולעגן לטלטל לתוכה הוהא ככרמלית -
3 כדאמרנן בעירובין: שאין מוטלעל בן אלא בר, אפיה - דאורוקתא דהיי דהא,
4 והוהק רמרזר לתוכה - תיבי: כדעילא, דאמר, מציאות היא - לצורך רהי, אלא
5 שמתוקר דירתה, לפרק למעלה
6 מדרבנן, והא דקאני דרזר לטומאה - כגון
7 כשפתים פתוחים, ומצוייה, ונכנסין ביה ד' וציראין
8 ביה: עילא, דאמר, אמאי פרק לה רהי בר,
9 מט לא אמר, כגון דאית לה מחיצות, ורהי
10 מנודה קאמר, ונזיל בתר שמעתייה, דאמר:
11 הוהק לתוכו תיבי: ורב אשי, אמר ליה רהי
12 קמי, וכרמלית לא קרי לה חגא רהי: אפי
13 בלתי, תרם ין ובעקב ואיטקוניה, לא או היא
14 כרמלית, דהוקר במגן רשויה: הא קמי אפי
15 לא כרמלית ולא כרמלית, ואן מוציאין בר, שמי
16 זו היא ראש שלשי: לא נצרכה, כרמלית
17 דקמינה אלא לאוסוף כרמלית אחרת, כגון
18 קרן וית שנקטן בו בית לתוכו ודמיין מקרשע
19 לרהי: לא ניהא תשמישיתיה, שאן וכולן
20 לתקטן לה לתקיא דרך הילוכו, או נמי בית
21 שקיני עומד כאלקסון, שוויית אחת מוכת
22 לרהי, והשנייה מושבת מרזר ולפנים, שמי
23 בולחט מעבכת את הרבים מליקטן כדקאי
24 בתוך כרמלית שן וית האחרת: בין העמודים
25 שיהו מעבדים כדקאי, ותולין בתר התקנים
26 פרמטאי, וגם איצטבאות היו לפניהם לשב
27 שם התקנים: אלא כדאמר ר' יוחנן, שיהו
28 עמודים כרמלית אחרת, וזה שלא כגון
29 זה: לבינה, סתם לבינה ארבע ורחבה בן ואן
30 לעבה שיעור, יש עוב מנות ויש מן קושת:
31 וחס על ש' עין, כגון דבילה שמקיה או טט:
32 תיבי, אם ורק ד'א, דהיי ממוק כרהי, דכל
33 למקיה מי רהי הוא, ובלבד שנתן (או)
34 למקיה מגן דהיי קרקעה, או בארזי בר היא
35 ונדבק בכולה, וכדאמרנן במתני' לקטן
36 חודק ד' אמות בביתל למקיה מי טסחים -
37 מורק כרמלית, ובשאן רבך ד' מוקט
38 רחבת ד' כרמלית, וישאן רבך ד' מוקט
39 פטור - היינו בתשמיש ומסכים, כגון ב'
40 לבינה וראש ביתל או עמוד, דהיי ממתים
41 תשמישיתיהו, אלא אורי, כגון פני הביתל,
42 דבר הנדבק בו לא הוי רשותא לפשטיה, אלא
43 אי למקיה מי הוא - הוי רהי גמור, ואי
44 למעלה מי הוא אלא שלטי בה רבים - הוי
45 אורי אצטבא, מקום פטור, כדנהגן למעלה

1 כגון דאית לה מחיצות, וכי הא דאמר עילא א"ר יוחנן:
2 כרפף ויתר מבית סאתים שלא הוהק לזירה, ואפילו
3 כור ואפילו פוריים, הוהק לתוכו תיבי, מ"ט - מחיצה
4 היא, אלא שמתוקרת דיוורן, בשלמא רב אשי לא אמר
5 כדעילא, אלא עילא מ"ט לא אמר כשבעתינה? - אמר
6 לך: אי דאית לה מחיצות בקעה קרי לה? כרפף
7 היא! - ורב אשי: רהי' תני, "ותפרמלית" אפיו בולחו
8 נמו לאו פרמלית נענהו? כי אהא רב דימי א"ר יוחנן:
9 לא נצרכה אלא לקרן וית הפתוחה לרהי", דאע"ג
10 דיומיין דקמי ביה רבים ועילוי לגובה, כיון דלא ניהא
11 תשמישיתיה - פי כרמלית דפי, כי אהא רב דימי א"ר
12 יוחנן: כיון העמודין נידון ככרמלית, מ"ט - אף על
13 גב דדרסי בה רבים, כיון דלא מסתני להו פרהיא -
14 ככרמלית דמיא, אמר ר' יורא אמר רב יהודה: איצטבא
15 שלקני העמודים - נידון ככרמלית, למ"ד בין העמודים -
16 כ"ש איצטבא, למ"ד איצטבא, איצטבא הוא דלא ניהא
17 תשמישיתיה, אבל בין העמודים דניהא תשמישיתיה - לא,
18 לישאן אחרתא, אבל בין העמודין, דלא דרסי ליה רבים
19 - כרהי' דמיא, אמר רבה בר שילא, אמר רב יוחנן: לבינה
20 וקופה כרהי', ורק וטח כפניה - תיבי, על גבה פטור.

1 לא נערכה אלא לקרן וית - לא בעי למעורר אצטבאין לצד הדי, משום דלר"א כרהי
2 דמי, ואפילו אית ביה חופים, או שמו מספק ליה, אי מודה לה רבי אליעזר אם לאו:
3 אבל בין העמודים, כרהי דמי, אפי' שאן בין עמוד לעמוד ט"ו אמות הוי רהי, כיון
4 שבני רהי בקיעה בן וחזן לבין עמודים - רחב ששה עשר אמה: ומה כפניה חייב, אמר
5 ר' יוחנן דרית, לפרק למעלה
6 בפניה ארבעה על ארבעה, ומה שמנוכב כפי
7 הלבנה - חשוב כמנות עליה, אפי' שאינו אלא
8 בארז, וכן את דתנן למעט מי כורק בארץ,
9 ומוק לה רבי יוחנן כרביה שמיה - היינו עטמא
10 נמי, ריבוי שנדבק כפי החיוב שדוא רחב ד' ע'
11 ד', חשוב כמנות עליו, ורביא פ"י: דאף למעלה
12 מג' לא בעי שיהא כפי הלבנה כפול: ד' ע' ד',
13 כיון שרואה את הקרקע - חשוב כמנות ע"ג
14 קרקע, וקשה לר"י: דלעיל (דף ה) כי פריך
15 אמתניתין דפשי ידו ווא בעיא עקרה והנחה
16 ע"ג מקום ארבע, לוק מנותין במתוך החפץ
17 כגון ע"ג, שרואה את בני הקרקע, א"ל איצטבא
18 בעד עשרה אמה דהוי כרמלית ואי לא ראל
19 הוי כרמלית, פרשי: כגון בקעה המוקפת גור,
20 והיא יתירה על בית סאתים, ולא הוהק לזירה,
21 וקשה לר"י: דוא רשות היחיד הוא, בין לעילא
22 בין לרב אשי, ולא הוי צריך לאתוי מרב גידול
23 ועוד: דהיי קאמר 'ואי לא לא הוי כרמלית',
24 דהיי ים ובעקב את לון מציאותו נוצאת לר"י
25 דרבי פישוש: אילמא עד דאיצטבא והנחה
26 היינו אורי דהוי למחיצות עשרה, לאפקי
27 בקעה ממוכבת פחות מי על גבי קוסיס, ולא
28 הוי כרמלית, כיון אצטבא ד' ויהי מקום
29 פטור, ומותר לטלטל בבולו, והאמר רב דרזר כו:
30 ואם

1 אפי' ורבא דאמרי תריויהו: והוא שגובה שלשה, דלא דרסי לה רבים, אבל תימין ותיגין, אע"ג
2 דלא גבוי שלשה, ותיא בר בר אמר: אפילו תימין ותיגין, אבל צואה לא, ורב אשי אמר: אפילו
3 צואה, אמר רבה דבי רב שילא, פי אהא רב דימי אמר רבי יוחנן: אין כרמלית פחותה מארבעה,
4 ואמר רב ששת: ותופסת עד עשרה, מאי ותופסת עד עשרה? אילמא דאי איצטבא מחיצה עשרה
5 הוא דהוי כרמלית, ואי לא - לא הוי כרמלית; ואלא? ותאמר רב גידול אמר רב תיבי בר יוסף
6 אמר רבי: בית שאן פתוח עשרה, וקרויו משלימו לעשרה - על גגו מותר לטלטל בבולו, בתוכו
7 אין מוטלעל בן אלא ד' אמות! אלא מאי 'ותופסת עד' -? דעד' ה' הוא דהויא כרמלית, למעלה
8 מ' סופחים - לא הוי כרמלית, וכי אית רשות היתיר לרב אמה, שגגא, לא תיהי כרמלית, דשבתא
9 למעלה מי, למאי הלכתא? אילמא דאי רשות היתיר בארז למעלה מ', והאמר רב חסדאי: נעין שבתא
10 ברשות היתיר ורק וכן על גביו, אפילו גובה מאה אמה - תיבי, מפני שרה" עולה עד לרקיע,
11 אלא

1 כדמוק לה אבי ורבא בגובה ג' דלא דרסי בה רבים דהיי מקום לעצמה: הימין, דורצא"י, חיי, איגלסיר: אע"ג דלא גבוה
2 ג', הוי מקום פטור לעצמו, דלא דרסי בה רבים עליה, שלא יזוק: אפילו חופי' ותיגין, דרסי עליה כמקדוהו, אפי' ג' צואה, אפי' ג' דלא גבוה - לא דרסי עליה, ורב אשי אמר:
3 אפילו צואה: הי' אין פרמלית פחותה מ' רוחב, ואי לא - מקום פטור הוא, ומותר להתחלה לרועיא משם לרשות הרבים ולרהי: ותופסת בגובה ע' י, ולקמייה מקרש
4 ה' אילמא ד' א"ר איצטבא מחיצה ב' ג', כגון בקעה המוקפת גור, והיא יתירה על בית סאתים, ולא הוהקפת לזירה: וקרויו משלימו, עוב דורזר: על גגו, דגובה ה' - הוי רהי,
5 ומותר לטלטל בבולו: אלא ב'י, כיון דלא גבוה מחיצה' - הוי כרמלית, אלקא, אצטבא שמענין לה: דעד' ה' הוי כרמלית, אורי של בקעה או של ים או של קרפף יתר על
6 בית סאתים תחת אש שמו ע' ד', אבל למעלה מי - אין שם כרמלית על ארזו דבר שמינו סתמים, כגון פני לבקעה או פני כותל או פני קרן מן הארץ למעלה מי, מותר לרועיא
7 להתחלה משם לרהי ולרהי, דאין שם כרמלית עליו פי חיוב דאורי למעלה מי כרהי' לאו רהי הוא, כדנהגן לקטן למעלה מי מורק בארז, וכן כרמלית נמי לאו כרמלית
8 הוא, ובדבר מסתם, כגון ראש עמוד גבו לבינה, ליכא לאוקמייה, דאי אית ביה ארבע - פשיטא דלמעלה מעשרה לא הוי כרמלית, דהא אפילו עמוד ברשות הרבים רשות
9 היתיר הוא, ואן אין מצינו חומר ארבעה ולמשה מעשרה - מי הוי כרמלית? הא קאמר: אין כרמלית פחותה מארבע, ואי ברקאי כרמלית, וכיון דלית ביה ד' הוי 'שם הכרמלית'
10 עליו - אין שם כרמלית ברשות הרבים, דאלו ברשות הרבים פי האי נוטא מקום פטור הוא, ובטל ומותר לרשות הרבים ולרשות היתיר, ואן אמרנן כגון שמעתייה
11 דהיא תופסת ע' - מקויל רשות הרבים הוא, ולפרק לא מיתוקמא אלא בארז: אילמא, דאי רהי שולטת בתר בארז למעלה מי, אלא מקום פטור הוא ובטל אף לגבי
12 רהי: נעין קמייה אית רחב ד' ותיגין, מיה' וכן על גביו: תיבי, ממוק ע"ג קרקע, דלא בעי תוחא על גבי מקום ד' כרהי, כדקפיש לקמייה בשמעתייה: עד לרקיע, כל
13 אורי שבעני רהי, בין אורי חצר בין אורי עמוד כרהי גבוה ד' ורקב ד', כגורו עד לרקיע - שם רהי' עילוי:

1 ואם חקק בו ד' על ד' - וקשה לרבי: אי משמוכה דאינה גבוהה, דאמר בפ"ק דסוכה
 2 (דף ד.ה) חקק בה להשלמי' לה, אם שי משפת חקק ולכותל ו: טפוחים - פסולה, פחות
 3 מנ - כשהיה. והבא מתיי חקיקה אפילו מופלגת מן הכותל הרבת - וחז"ק. ודעאי התם גבי
 4 סוכה - דבענין שידיו מודיעות סמוכות לטכך, ודלפנין התם (דף ה) מודיעות מ"בסכת בסכת
 5 בסבות, כדאמרי' התם הירחוק היטבן ק"ו
 6 הדומת - פסולה. ולכבו ענין שיהא תחת מנ, ו
 7 דעריך לצרף הגידול שי חקק למודיעות. כדי
 8 שידיו סמוכות לטכך שבכונן העקב. ואינ' דרובין
 9 עקומה מכשרת ע"ד אמות - מתוך לה הש"ס
 10 דמי הכא דאיכא מודיעות מליעיליאת, אבל הכא
 11 דלשידיו מודיעה. בפתוח מנ - מצטרף הגידול עם
 12 המודיעות דהיא סמוך לטכך, ע"ד כל מצטרף:
 13 הלה אל ניהא מליעיליאתיה. ועדי הדר לרנן
 14 - לא כרהר דמי, אינ' דניהא תשמשתיה טפי
 15 מסך ויתא. אלא אפילו ר"א דפליג בעיר הדר -
 16 מודה בקין ויתא, כדפרשי' לעיל אפיה - לא הוי
 17 בחורי הדר, דחורי הדר ניהא תשמשתיה טפי.
 18 והלה ניהא בחור כל שהוא באנו
 19 למחלוקת רבי מאיר ורבנן. תמה
 20 לר"י. דבפרק קמ"ד דעירובין (דף א) (שה) בפיה
 21 דפליגי רבי רמ' ורבנן אמרין התם: דלא אמרין
 22 חקיקן להשלמי' לרימ, אלא בשי ברליה ג'
 23 ונודהה י"י: פ"י גבוה ג' טפוחים שיש בתו רוב ד'
 24 אבל אין ברליה ג', או אינה גבוה מי - לא
 25 מקין ויתא. ואיכ' הוי אמרין אל חקיקס
 26 להשלמי' לרימ בחור כל שהוא: ואמר ר"י:
 27 דאריי' בחורין שירדן לעשות בשבת מבנין,
 28 שנופלין ליהדי. וכעד הדי ע"ד רבנן,
 29 אבל לא משני ליהדי. ולכ"ע הוי חריב, ד' ו
 30 חורי רה"י כרה"י דמי. ולא פליגי אלא לשהיה
 31 מקום ד' על ד'. ולרבי מאיר - חוקקן להשלמי'
 32 והוי כ"י על ד'. דאי' ממש בחור כל שהוא -
 33 אפילו ר"מ מודה דלא אמרין חוקקן להשלמי'.
 34 וכן משמע לירושלמי. ודרישן התם: על דעתיה
 35 דרבי' כ"י שיש בו ד' שאין שם ד' - ודאן את
 36 הכותל כמזמ. דחוקק אותם שלמעלה מי חשיבי
 37 חורי רה"י, אבל שלמעלה משערה - אין בני רה"י
 38 שמשמשין שם. מפני בני רשות הרבים
 39 שמשמשין שם. וה"פ: וכת' דלית ביה ד', ואינ'
 40 שהם חורי רה"י: הוי כחוקק באיור - לפי שלא מן
 41 על מקום ד', והאמר רב יוחנן: כ"י. ותא דלא
 42 מוקמינן מתני' בחור כל שיהו ממש, ודלא אמרי'
 43 חוקקן לכ"ע - היינו משום דסתם חורים כ"י הם.
 44 ועוד: דע"כ הוה צורך לאוקמי דוביל' שמי', ובהוד
 45 כל שהוא ממש דלא אמר בו חוקקן להשלמי'
 46 לכא לאוקמי, דאי' לטהו מ' אמאי כפרשי'
 47 באיור ותא לא מ' ע"ג מקום ד'. ואצ"ל כפרשי'
 48 דפרך דסתם חורים מתני' ר"מ היא. אלא ע"כ, אי
 49 מיידי בחור כל שהוא שאינו חורי - צריך
 50 לאוקמה כרימ, דאמר חוקקן להשלמי' ולרבנן,
 51 אמאי למטה מ' בחור באיור? ושי ליישב פירשי' דהוצרך

אלא. דאין אור הדר למעלה מי, וק"ו איורא - מקום פטור: מתני' היא וקמה ליה
 לשמואל לאשמעינן: הוצרך ד' אמות. ברדה, ונדבך בביתו, כגון דביהא שמניה,
 כדמוקד לה ללקנן: כיוצא באיור. ופטור, דלאו ברדה נה. ורדהי נמי לא הוי אלא דבר
 המסויים ודרכב באיור: כיוצא באיור. וחיוב דאיור הדר משנה משנה - הוי נהמה.
 ולא דמי לח' על דבר המסויים כד' ח' רשי"י
 ודהוא חשבב לייחודי רשות חטוב לעצמו: או
 כרמילית או מקום פטור, ולא הויא תקנה
 ברדה: דאכרמילית. כדפרשינן: ואפילו בת
 רבנן. לעיל קא, אורב דימי ורב ששה,
 דאפילו בת רבנן כרמילית, הואיל ואיסורה
 מדרבירום אפילו בת רבנן, הויא רב
 דימי אשמעינן מקדילי הדי, מי דיכזי דרשות
 הדידי ליתיה פחות מרוב ד' ורמב"ם מרה"ר
 עליו פטור - כרמילית נמי לא הוי, ומוקד
 לכמהותו לנכנס מרשות רבדים ומרה"ר
 עליו. ורב ששת אשמעינן דמקדילי הדר נמי
 אפילו עקלה. דאינה תופסת באיור למעלה מי
 ברדה. אלא למטה מי - כמותר הדר: חקק
 בו. כקרקע הבית באמצעיותה. ארקעה באיור
 ורבות: והשלישי. במקום חקקן החלל י' גבות
 ע"ד הקריי - נעשה כל הבית כולו חורי רה"י,
 למהותו כדבית רה"י ובהם חורים כלפי רה"י שום
 ברדה. והני נמי, כיון דבני דבני חורי רה"י - נהוג -
 איך הוי פאות של תשמיש רה"י: חורי
 חרותי' שהתבטלים כלפי רה"י: לא
 כרשות הרבים דמי. אלא רשות לעצמן הוי,
 ואם רבדים ד' - הוי כרמילית. ואי לא - הוי
 מקום פטור: לא נצרכה. והובלמתי דמי
 באוקמי - אוקמינה: רב דימי בקין ויתא: רב
 יתיו בחורי' רשות הרבים ואמאי הויא
 כרמילית? ותא לא נה. וכי חורה נפלה לתוך
 ד' אמות, דעל כרמ' - כשמוכה בכותל קופעת
 לאחוריה: וישאי' גיורו וחסין ורסנן. כלומר:
 בכותל דאית ביה חור, ואפילו הכי לא
 אוקמינה ר' יוחנן בקין בחור - משום דלא
 אורחיהו דצרוו וחסין לענ' עיי' בקומקום
 שנופלין שם: אמאי בזורק פאורי. הא היל
 מרה"ר לרה"י, דהיה ליה גבוה י' רשות
 לעצמו: ר' מאיר ורבנן. מייסבת יומא, גבי
 מוקו: ר' מאיר סבר. דבר שאין בו שיעור,
 ויש שם עובי ורוב לחוקק ולהשלמי' לכשיעור
 אמרין כמאן דחוקק דמי. והבא נמי, לרבי
 ר' מאיר: דאמר רבי. דלא ע"ד תקנה על גבי
 מקום ד'. וכן אמר בו, ק"ס"ד מרה"ר לרה"י:
 ועפ'
 אבר
 אבר

אמאי למטה מ' בחור באיור? ושי ליישב פירשי' דהוצרך לעפרך בחידי: וכת' דלית ביה ד', למטה מ' אמאי בחור באיור:
 אבר

שבת. פרק ראשון – יציאות השבת דף עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – שטיינזליץ" תוספות

1 **אמר** אביי הבא באילן העומר כו'. וזמנה לר"י: דשפי נחאז ליה למיטר דפליגי ברב
2 חסדא ורב חסדא כרבי. ולשטיא דאביי ולא שייכא פלוגתיהו ברב חסדא כ"ש
3 דקשה לרב חסדא. הוא איכא ברייתא למעשה דהוה ר' זורקי' (דף ק. ושם) ולא כרב חסדא
4 דפליגי רבנן ורבי מאיר ברוק למעלה מעשרה וזו בתור כל שהוא, דר"מ מחייב – משום
5 דאמר' זורקי' להשלים. והוי גבוהה ע"ג מקום
6 ד'. והבכנס פטרין. אלמא: כולוהו מרזו דבעין
7 מקום ד' ברה"י ושנא ר"ל דטעמא דרב חסדא
8 מקום ד' ברה"י מקום ד' ברה"י – שישלם דאמר' חסדא
9 כמילא דמי, וחשיב כמנהג על גבי מקום ארבעה.
10 אבל כחול – בעינן שיאה בחור' ד' על ד'
11 **רחבה** ששה פטור. פ"ר' זורקי' נקט ששה.
12 דרופי הכורות יש בהן שני חומיין,
13 וערין שיאה אריר' ד' בתוך הכורת. ונבנה י'
14 אף ע"פ דאין רצון גבה י' חייב עם השולים –
15 מעט צ"ע דאורי' לענין גובה. והלכתא גידור
16 ה' ומחצה ד' מעטרפין (עירובין דף עג. ושם)
17 אף על גב דרש"י פ' גידור ה' ומחצה ה' –
18 היינו שנעשה מחיצה ה' על בר עומק ה' –
19 פירושו טראה. דהא תנן (שם פ' דף ע"ט. ולקמן
20 דף ע"ג. וז' בר חוליות מעטרפין. ואם כן הכי פליגי
21 בר חסדא לגמרי אין מעטרפין כיון דרמתיהן
22 היא. אלא כוונתו (עירובין דף ע"ג) אמרין בהריא
23 דמודח רב חסדא בתמותה. דאזיל וזראת פ"י.
24 אלא צריך לפרשי: גידור ה' ומחצה ה' היינו
25 שנעשה מחיצה ה' על כל גובה ה'. ואין טראה
26 פירושו ר"ח. דהא עובי חליות הבור מעטרפין נמי
27 חלילי הבור לארבעה – בשום דהוי מעטרפין עליה
28 מילא ולחשבתה. כדאמר' ב"ש (עירובין דף ע"ג)
29 ע"ה) וכו' מלאו כולו ביתות. אלא צ"ע: דהא
30 דנקט הכא ששה – לא דק. כדפרש"י: **רחבה**
31 ששה פטור – שהכורות עצמה נעשית רה"י
32 כשנתנה. והוי ברוק מרשות היחיד לרה"י ורך
33 רה"י. דפטור. כדאמר' לעיל (דף ד.) ולא יליף ורוק מנושט. ואפילו לר' עקיבא דאמר'
34 לקוטת בני שדוחה ומיא – הכא פטור. וככל מקום שאין מנוחת חשיב רה"י. והשתא למקמן
35 דפשיטא ליה לאביי דהשכא באילו נחא חשיב רה"י. ובפ' זורקי' (למקמן ע"ג)
36 בעי ר' יוחנן: בור י' ועקר ממנו חוליא השלימה ליה. והתיחו ברה"י. עקדת חפץ געשית
37 מחיצה בתרי הדין אקתו מחייבין. אל אלא: אתיל' כיון בלא הויא מחיצה י' מעקראל
38 מחייבין. בור י' נתן לתוכו חוליא ומעטו מרוה תחת חפץ וסילוק מחיצה כו'. ואיכ' אביי
39 דפשיטא ליה במהמלת ומבטל מחיצה. דקאמר התם: בור ברה"י עמון י' ורוחב ה', ורוק
40 לתוכו מחללת חלקו – פטור. מנשה דהשתא לא הויא רוחב' ד'. וכ"ש דפטור בשעית
41 מחיצה. משום שכיון בלא הויא מחיצה עשרה מעקראל לא מחייבין. ואיכ' הבא הוי ליה
42 לחזיבו מהאי טעמא: כיון בלא הויא מחיצה מעקראל – הדי' נח ברשות הרבים, וחיוב –
43 וי"ל: דטעמא דאביי משום דלא חשיב ליה עקירה ולא תנחה כ' אחי בתרי הדין, והבא נמי
44 לא חשיבה תנחה – כיון דנתנה געשית מחיצה בתרי הדין אקתו. והא דפשיטא ליה לרבי
45 יוחנן שני בעשית מחיצה מבטיל מחיצה – היינו משום דדילמא עקירה בעתה שנתה
46 חשבה. אבל בתנחה לא: **כפאה** על פיה. טראה לרבי"א דאירובי' אירובי' חשק. ואיכ' אביי
47 שבעה ומעט חייב. דבשניגעות המחיצה תתך שלש – אין המחיצה גבוהה י' ושבי
48 השולים אין מעטרפין דבעינן מחיצה הרוואה את אריר' תכלי' שיאה גבה י'. ואע"ג דהיכא
49 דכורות גבה י' מעטרפין השולים לחיות על גבי רה"י. כדאמר' לעיל גבי בית שאן חובי'
50 כו'. וביון דעל גבי רה"י פטור הוורק. מ"מ, כיון דאין גבה י' אלא מחמת לבד – אין אריר'
51 פחות נמי מעטרפין אלא איכ' אין המחיצה בחיות י' בלב השולים. לר' אמרין' לבד
52 אלא מחמתה. כדפרש"י בקמטור. ע"ה. דבעלמא לטמה לא אמרי' לבד:
53 **שבעה** מחיצה פטור. דבשניגעות המחיצה תתך ג', יש ש' מחיצה עשרה לבד
54 השולים, ור"ח הוא רשות היחיד, וחשיב גבה כאתה שעה שובו אביי מחייבין.
55 אע"ג דלאריר' מבן נטפ' לארץ ובטל ממנה רה"י. ונכח במחצת ברה"י. אבל שני
56 רובו ו' אפי' ו' מחיצה – חייב. דלא אמרי' לבד אלא במחיצה. ומחיצה לא חשיב אלא כשניש ש' רוחב ד'. ור' זורקי' כשר' אפי' שני
57 דעלמא. ולא אמרין' לבד: **א'** אפשר לקרומות של קנה שלא יעלו למעלה מי' – ולאביי לא חשיב קרומות ליחשב אגודו במקום פטור: **אמר** לר' זורקי' וכו'. בגמטא.

1 ונפוא נטוה לרה"י ור"ח. ומתחלת ד' לסוף ד', וכן אנופ': שרי' נופו י'. וחשיב אגב
2 עקרו דאית ביה ד'. ודרב חסדא דלא כרבי ודלא כרבנן. לישנא אחרניא: אמר אביי
3 דברב חסדא, דהוי ברה"י אפי' רבנן מודו. וכי פליגי רבנן – בשדו נופו בתר עקרו'
4 הוא דפליגי: **פורת**. ועגלה היא: **מבוקה** י'. כלומר: אפי' גבוהה י', אם אינה רחבה ר'
5 באמצעייתה – חייב. דאכתי חפץ בעלמא הוא
6 ואינה רשות לעצמה. דלא הוי רשות דארין' י'
7 אלא גבוהה י' ורחבה ר' על ר'. כדאמר' י'
8 בעירובין (דף כ"א.) דכל שיעורין שבת שבת
9 הן ואלכסון, ודבר געול כי מרבעת לה
10 מחוב ומפקע עיגול שסביב הריבע לא
11 משבחת ביה ר'. מרובעים אי לא הוי עיגולו
12 קרוב לששה. דמחיצה. גבי סוכה חמשה'ן
13 כבבבן (סוכה פ"ד דף ק"ג.) דעל כרחין צריך
14 שתמצא תוכו אלכסון של ד'. על ד' וכל'
15 סוף בריבועו סוף תרי וחשיב אלכסונו.
16 ור' ה' טסוחו. ו' חומשין. ואביי לא דק.
17 ולחורקא דאר' ולא דק. ולחורשין מאסור
18 שבת. אף ע"ג דיש כן אלכסון באינה רחבה
19 ששה – מחייב ליה מדרבנן עד דאיכא ששה.
20 אבל דואי. לענין קרבן לא מיתרי אי הוה ה'
21 טסוחו ו' חומשין. דהוי ברוק רשות. ור' רחבה
22 ו' **פטור**. דרשות חושב. ואתו משמשן
23 גמירין. שדיו ורוקן ומטחין מבלאבא ה'
24 קנה. וי"ל דהוה זורקי' רשיות. ואית' כדילא
25 גבוהה משעריה. ור' רשות לעצמה אי. דהא
26 שמה כרמלית – הוהיא לאו מדאורייתא הוה
27 שבת. אלא מדרבנן. ולא תקטל על דברי
28 תורה בא. כגון ו' שפירט משנתא: אי אביי
29 הואיל ונבוקה י' – שלא יזהר בה קרומות מי
30 השתי' שגבוהה מתברכס על ערב. ועליון
31 למעלה מי' שהוא אריר' מקום פטור. וביון
32 דלא יקנא בולה ברה"י – לא יקנא הקנה
33 לאיחויבו: **כפאה על פיה**. ורוקה. אאינה רחבה ר' קאי: ו' ופשוטה חייב. אם גבוהה ו'
34 ומעטה – עירוי' חייב. וכ"ש פחותה מבן. אלא אפילו גבוהה ו' ומעטה. דאיכא למימר'
35 הואיל ומחיצתיה חייב. וקיל' ילקח מקרומות דארין' לבד (כו) – מבתי כותלה
36 יקנא ברה"י. דכי מפתא מותו: מ' סמוך לרקעקע ואמר' בן לבד ורוקא הקנה – אבתי
37 בולה באריר' רה"י היא. ותיב: **אבל גבוהה ו' ומחצה**. והה' לשני משחתיין – פטור.
38 דמבי' מקא לפחות משלשה סמוך לרקעקע ארמירין לבד. כדמחיצתיה. ור' היא היא
39 ממונתה. ומצאו שולית למעלה מעשה. ואינה נוחה בולה ברה"י. ובשלא כפאה
40 ליכא למיטר לבד. ולא אמרין' לבד אלא במחיצה. והא מילתא כיון לאביי כן
41 לר'בא. דאביי נמי מודה דבעין הקנה בולה ברשות הרבים. אלא דאביי לא חשיב
42 קרומות. **אבל** כהא מודה. דבלא קרומות איתא למעלה מי': לחובן געשיות. לנתח
43 קנה דבש. ולא לבוקן כלפי מטה. הלכך: אין קא תורת לבד: **תשעה**. וזקא קנטי. ור' זורקי'
44 לחכופי. דאניו לא גבוה ולא מרזו: ור' זורקי'. ומחלת ד' סמוך ד'. **כמפת** ע"גיה. וביון
45 דצריך לרבים – רה"י הוא. כיון רבן פני קנה. נ"מא. ונ"מא. גבי יהי' תשערה
46 נתאי' לעיל (דף ה.) עומק מבוהה. קנה'ן. חרין' עמון י' ורחב' ד'. רשות היחיד.
47 הכא מאני' אי אריר' מנחי בית ביה רה"י חפצים שפוקים. עד דתירי' ואתו דרך שם
48 ופקיל ליה. ומצא שפירכים לו רבים. הלכך רשות הרבים הוא: ח"ו. קנא רבא גוקא
49 לא מ' חשיב ר' ש' ודחוק לא שמה עמיש הלכך: לאו צורך רבים הוא. אלא
50 כרמלית הוא: **אין מפליגין**. דהוי רה"י לעצמה: **פחות ספק**. או גבוהה או רוחב –
51 משלמין. ואית' חותם מי' ורחבה ר' כרמלית היא – אלא חוץ דרך לבטלי' מתורת
52 כלים. האיל תכלי' הוא: **מאי**. אלא. ראי' וכן אפי' מאי קאי. ופחות מן משלמין
53 כחלקה. אלמא: רה"י חשיב ליה. ואוקא בעמקו ט'. ומשמשין בו קנה: **לא**
54 **איישא**. אגבוהה ו' ורחבה ר'. דהוי רה"י. קנטי' וכן בגמטא:
55 נתכון

מאיר אומר: מרכיבין דקלים כל היום וברצון חכמים היו עושין. רבי יודה אומר: לא היו עושין ברצון חכמים.

פיצד היו בורכין את שמע? אמר רב אחא, אמר רבי זעירה, אמר רבי לא: שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, אלא שלא היו מפסיקין בין תבה לתבה; דברי רבי מאיר. רבי יודה אומר: מפסיקין היו, אלא שלא היו אומרים 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'. רבי יוסה אומר, רבי זעירה, אמר רבי לא: שמע ישראל ה' יגו', אלא שלא היו מפסיקין בין אחד לברוך; דברי רבי מאיר. רבי יודה אומר: מפסיקין היו, אלא שלא היו אומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

פיצד היו מתירין בגמזיות של הקדש? אמרו להן חכמים: אין אתם מודין לנו בגדולי הקדש שהן אסורין. אמרו להן: אבותינו בשהקדישו לא הקדישו אלא קורות, מפני בעלי אגרוף, שהיו באו ונטלין אותן בזרוע. מה רבנין סברין מימר? קורות ופרות הקדישו, אפילו תימר קורות הקדישו ופרות לא הקדישו, צריכא לרבנין.

המקדיש שדה אילן, מהו שישיר לו מן הגדולין? נשמעינה מן הדא, משנודעו העוללות – העוללות לעניים. שניא היא, שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו. מעתה אפילו לא נודעו העוללות יהו העוללות לעניים! שניא היא שהוא פרום להקדש, כהדא דתני, הנוטע פרום להקדש – פטור מן הפרט, מן הערלה, ומן הרבעי, ומן העוללות, והיב בשביעית. רבי זעירא בשם רבי יוחנן: ושבתה הארץ שבת לה' – אפילו דבר שהוא לה', קדשת שביעית חלה עליו.

רבי יהודה בר אבא בעא קומי דרבי מנא: לאוכלו בלא פדיון אי אפשר, שאי אפשר להקדש לצאת בלא פדיון, לפדותו ולאוכלו אין אתה יכול – שלא יהא

[דף ל' ע"א]

בלוקח לו קורדום מדמי שביעית. אמר ליה: הגובר היה מתקפן ביד אחר.

אמר רבי מתניה: למה לי גן פתרין לה דברי הכל? כההיא דמר רבי יוחנן: דברי רבי יוסה מפני שקדם נדרו להקדשו. והכא מפני שקדם הבקר נדרו להקדישו.

אמר רבי יוחנן: והורון ברבי יוסה.

לית הדא פליגא על רבי יוחנן? דרבי יוחנן אומר: מכיון שעבר עליו ושכחו – הרי הוא שכחה. שניא היא בערים שדרבו לבחן. אפילו על דרבי אושעיה לית היא פליגא, דרבי אושעיה אומר: רומם

הייתי זיתים עם רבי יהודה הגדול, ואמר לי: כל זית שאת יכול לפשט ידה ולטלו אינו שכחה. שניא היא, שכל רוזנות ורוזנות אומן בפני עצמו. רבי אבא בר כהנא בעא קומי רבי אימי: המשפיר בית לחברו ונצרו לדמיו, אמר ליה: לא עלה על דעת שימות פרעב. רבי זעירא רבי לא, תריהון אמרו, מיסתיוסם באני הוא, ונקנית במקח.

תני, המשפיר בית לחברו ועמד והקדישו – תרי זה דר בתוכו ומעלה שרר להקדש. אימתי? בזמן שלא הקדים לו שררו, אבל בזמן שהקדים לו שררו – תרי זה דר בתוכו חנם.

ביומוי דרבי מנא הוות נימורת בצפורין והוון בניהון מישכונין גבין, מדא־תאי מיזל לון, אפיק רבי מנא כדון, כהיא דרבי אימי אמר: לא דאנא סבר כדעתיה, אלא בגין ציפרייא דלא יחלטון בניהון. ואוכלין מתחת הנשרים – מהן נן קיימין, אם בשנשרו מערב יום טוב דברי הכל מתר, אם בשנשרו ביום טוב, דברי הכל אסור. אלא כי נן קיימין בסתם.

ונתנין פאה לירק – לא היו נותנין

[דף ל' ע"ב]

אלא מן הלפת ומן הקפלוטות שלקייטתן פאחת. רבי יוסה אומר: אף לאכרוב.

מעשה בבן-מביא-יון שנתן בנו פאה לירק לעניים, וכא אביו, ומצאן עומדין על פתח הגנה, אמר לתן: הניחו מה שבידכם! הניחו מה שבידן ונתן להם ככפליהן מעושרין, לא שהיתה עינו צרה, אלא שהיה חושש לדברי חכמים.

חד ומן צרכין רבנן נידבא, שלחון לרבי עקיבה ויחד מן רבנין עמיה. אתון בעיי מיעול לגביה, ושמעון קליה דטלייא, אמר ליה: מה גיזבין לה יומא דין? אמר ליה: טרוכסמין, לא מן יומא דין אלא מן דאתמול, דהוא פמיש וזליל. שבקון ליה ואזלון לון, מן דוכין, כל עמא אתון לגביה, אמר לון: למה לא אתיתון גבי קדמי, פמה דהותיתון נהיגי? אמר: כבר אתינן ושמעיונן קליה דטלייא אמר לה, מה גיזבון לה יומא דין? ואמרת ליה: טרוכסמין, לא מן יומא דין אלא מן דאתמול, דהוא פמיש וזליל. אמר: מה דביני לבין טלייא ידעתין, לא מה ביני לבין ברני. אף על פי כן אזלון ואמרו לה, והיא יתבה לבון חד מודי דדינרין, אזלון ואמרו לה, אמרה לון: מה אמר לבון, גדיל או מחיק, ואמרי לה: סתם אמר לן. אמרה לון: אנא יתבה לבון גדיל, ואין אמר גדיל הא פמלווי. ואין לא, אנא מחשבנא גודלנה מן פרני. ביון ששמע בעלה פה, כפל לה את פתבתה.

הדרן עלך מקום שנהגו

פירק המישי

הלכה א' מתני' – תמיד נשחט בשמונה ומחצה וקרב בתשע ומחצה. ערב פסחים נשחט בשבע ומחצה וקרב בשמונה ומחצה, בין בחול בין בשבת. הל ערב פסחים להיות ערב שבת, נשחט בשש ומחצה וקרב בשבע ומחצה והפסח אחריו.

גמרא – כתיב "וזה אשר תעשה על המזבח" וגו', הייתי אומר ויקרבו שניהן בשחרית ושניהן בין הערבים, תלמוד לומר "את הקרבן אחד תעשה בפקר". הייתי אומר ויקרב של שחר עם הנזין החמה ושל בין הערבים עם המדומי החמה, תלמוד לומר "בין הערבים". נאמר כאן "בין הערבים" ונאמר להלן "בין הערבים", מה בין הערבים שנאמר להלן משש שעות ולמעלה, אף "בין הערבים" שנאמר כאן משש שעות ולמעלה. מה המית מומר "בין הערבים" משש שעות ולמעלה, אף על פי שאין ראיה לדבר, זכר לדבר: "אוי לנו כי פנה היום"

[דף ל"א ע"א]

כי ינטו צללי ערב". מה "ערב" שנאמר להלן – משש שעות ולמעלה, אף "ערב" שנאמר כאן – משש שעות ולמעלה. ויהא קשר משש שעות ולמעלה.

ר' יושע בן לוי אמר: "בין הערבים" ביצד? חלק בין הערבים ותן לו שתי שעות ומחצה לפניו ושתי שעות ומחצה לאחריו ושעה אחת לעיסוקו, נמצאת אומר: שהתמיד קרב בתשע שעות ומחצה. אמר רבי יוסה: שבק ר' יושע בן לוי רישא ואמר סופה, דלכן כהדא דתני הננייה בן יהודה אומר: שומע אני "בין ערבים" בין הערבו של ארבעה עשר ובין ערב של חמישה עשר. יכול היום והלילה בכלל? תלמוד לומר (שמות יב) יום. כשהוא אומר יום יצא לילה, אי יום יכול בשתי שעות ביום, תלמוד לומר (דברים מז) בערב. אי בערב יכול משתחשף, תלמוד לומר בין הערבים, הא ביצד? חלק בין הערבים ותן שתי שעות ומחצה לפניו ושתי שעות ומחצה לאחריו ושעה אחת לעיסוקו, נמצאת אומר שהתמיד קרב בתשע שעות ומחצה לאחריו ושעה אחת לעיסוקו. נמצאת אומר שהתמיד קרב בתשע שעות ומחצה.

אמר רבי יוסה: הֲדָא דְתִימָר לְמַצּוֹת, אֲבָל לְעִיבּוֹב הֲדָא הִיא דְתַנְיָנָן שְׁחֵמוּ קוּדְמֵי לְחֻצוֹת פְּסוּלֵי, לְאַחַר חֻצוֹת מִיַּד בְּשֵׁר. קוּדְמֵי לְתַמִּיד בְּשֵׁר. וַיֹּמַר אֶפֶר בְּשַׁחֲרִית בְּנֵי. הֲכֵא כְּתִיב בֵּין הָעֲרָבִים. אֵית לָךְ מִימָר תַּפְּזָן בֵּין הַבְּקָרִים.

ר' יושוע בן לוי אָמַר: תַּפְּלוֹת מֵאַבוֹת לְמָדוּ. אַב בֵּית דִּין.

מֵאַז תִּנָּא בֵּין בְּהוּל בֵּין בְּשַׁבַּת? ר' יִשְׁמַעְיֵאל, דְתַנִּי בְּסִדְרוֹ בְּהוּל בְּדֵי סִדְרוֹ בְּשַׁבַּת; דְּבָרֵי ר' יִשְׁמַעְיֵאל. רַבִּי עֲקִיבָה אָמַר: בְּסִדְרוֹ בְּעֶרֶב שַׁבַּת בְּדֵי סִדְרוֹ בְּשַׁבַּת. הָא ר' יִשְׁמַעְיֵאל מֵאַחַר שְׁעֵה לְפִילְפּוּלֵי. רַבִּי עֲקִיבָה מִקְדָּיִם שְׁעֵה אַחַת לְעִיסוּקוֹ בְּדֵי שְׁלֵא יִבְנָסוּ לְמַצּוֹת מִשׁוּבְרִין.

וַיִּקְרַב פֶּסַח תְּהִיֵּלָה וְתַמִּיד אַחֲרָיו. אִם אָמַר אֶת בְּנֵי נְמִצָּאתָ מְכַטֵּל בֵּין הָעֲרָבִים שֶׁל פֶּסַח. אִם מְקִיִּים אֶת בֵּין הָעֲרָבִים שֶׁל פֶּסַח לֹא נְמִצָּאתָ מְכַטֵּל בֵּין הָעֲרָבִים שֶׁל תַּמִּיד. תַּמִּיד אִם מְכַטֵּל אֶת עַכְשָׁיו אִימְתִי אֶת מְקִימוֹ? לְאַחַר זְמַן פֶּסַח, אִם מְכַטֵּל אֶת עַכְשָׁיו אִימְתִי אֶת מְקִימוֹ.

[דף ל"א ע"ב]

וַיִּקְרַב פֶּסַח תְּהִיֵּלָה וְתַמִּיד אַחֲרָיו! וְאַחַר דְּבַר שְׁנַאמַר בּוֹ בְּעֶרֶב וּבֵין הָעֲרָבִים לְדַבֵּר שְׁלֵא נֶאמַר בּוֹ אֲלֵא בֵּין הָעֲרָבִים בְּלֶכֶד.

ר' יִרְמְיָהּ בְּעֵי: מַה תַּמִּיד מִימָר עֶרֶב מֵאַחַר אוֹ נֹאמַר עֶרֶב מִקְדָּם? אֲלֵא כִּינִי וְאַחַר דְּבַר שְׁנַאמַר בּוֹ בֵּין הָעֲרָבִים כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ, לְדַבֵּר שְׁלֵא נֶאמַר בּוֹ אֲלֵא בֵּין הָעֲרָבִים לְכַד. מִתְּנִיתָא מְסִייעָה לִר' יִרְמְיָהּ (דְּבָרִים טו) שֶׁם תִּזְבַּח אֶת הַפֶּסַח בְּעֶרֶב, בְּעֶרֶב אֶתָּה זֹבַחַת, כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ אֶתָּה אוֹכֵל, מוֹעֵד צֹאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶתָּה צוּלָה.

אֵית תַּנְיִי תַנִּי: בְּעֶרֶב אֶתָּה אוֹכֵל, כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ אֶתָּה זֹבַחַת, מוֹעֵד צֹאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶתָּה צוּלָה, וַיִּקְרַבוּ שְׁנֵיהֶן כְּאַחַת! אָמַר רַבִּי יוֹסֵה כְּבֵשׁ שְׁנֵי אֵין פֶּסַח שְׁנֵי.

תַנִּי ר' נֶתָן אָמַר: בְּכָל יוֹם וְיוֹם תַּמִּיד נִשְׁחַט בְּשִׁמוֹנָה וּמְחֻצָּה וְקָרֵב בְּתִשְׁעֵי וּמְחֻצָּה. מַהוּ בְּכָל עֶרֶב פֶּסַח וּפֶסַח. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה בִּי ר' בּוֹז טַעְמִייהּ דְּהִדִּין תַּנְיִייהּ בְּדֵי לִיתָן חֲצֵי שְׁעֵה בֵּין פֶּת לְפֶת.

תַנִּי: דָּם תַּמִּיד וְאִיבְרִיו קוּדְמִין לְפֶסַח, וּפֶסַח לְקַטוֹרֶת, וְהַקַּטוֹרֶת לְהִטְבַּת נְרוֹת.

אֵית תַּנְיִי תַנִּי: דָּם תַּמִּיד וְאִיבְרִיו קוּדְמִין לְקַטוֹרֶת, וְהַקַּטוֹרֶת לְפֶסַח, וּפֶסַח לְהִטְבַּת הַנְּרוֹת בְּדֵי שְׁיִקְרְבוּ נִסְכֵי תַמִּיד עִמוֹ. אֵין מְקָדֵם לְתַמִּיד שֶׁל שַׁחַר וְלֹא מֵאַחַר לְתַמִּיד שֶׁל בֵּין הָעֲרָבִים אֲלֵא הַפֶּסַח וְהַקַּטוֹרֶת בְּעֶרְבֵי פֶסַחִים. מִנְיָן שְׁלֵא יְהֵא דְבַר קוּדְמֵי לְתַמִּיד שֶׁל שַׁחַר? תַּלְמוּד לֹאמַר (ויקרא

ו) עליה העולה ומנין שלא יהא דבר מערב לתמיד של בין הערבים תלמוד לומר עליה שלמים רבי שמעון בן לקיש אמר וערה עליה עולה אין בתיב כאן אלא וערה עליה העולה שלא תהא העולה קודמת לתמיד של שחר.

תני ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אמר מחפרי פפרה מביאין פפרתן אחר התמיד של בין הערבים כדי שיתבלו ויאכלו פסהיהן לערב אמר רבי יודן הדא דתימא במצורע עשיר אבל במצורע עני לא עוף הוא מביא. אמר ר' שמעון ושמואל] בר אבדומא אינו מביא אשם:

הלכה ב' מתני' – הפסח ששחטו שלא לשמו קיבל והילך ונרק שלא לשמו או לשמו ושלא לשמו או שלא לשמו ולשמו

[דף ל"ב ע"א]

פסול ביצד לשמו ושלא לשמו לשום פסח ולשום שלמים שלא לשמו ולשמו לשם שלמים ולשם פסח:

גמרא – מנין שהוא צריך לשחטו לשמו ר' בא בשם רב (שמות יב) ואמרתם זבח פסח הוא לומר אם שחטו לשם פסח הרי הוא פסח ואם לאו אינו פסח. שאר כל מעשיו מנין (דברים טז) ועשית פסח שיהו כל מעשיו לשם פסח מעתה אפילו הקטר אימורין תלמוד לומר זבח מה זביחה מיוחדת שהיא מעבבת את הכפרה יצאו הקטר אימורין שאינן מעבבין את הכפרה.

הטאת מניין (ויקרא ד) ושחט אותה לחטאת ושאר כל מעשיו מנין (ויקרא יד) ועשה את האחד הטאת. מעתה אפילו הקטר אימורין תלמוד לומר ושחט מה שחיטה מיוחדת שהיא מעבבת את הכפרה יצאו הקטר אימורין שאינן מעבבין את הכפרה.

הטאת לשם בעלים מנין אמר רבי ירמיה (שם) ועשה הכהן את החטאת וכפר על המטהר מטמאתו. אמר ליה ר' יוסי מעתה אפילו הקטר אימורין תלמוד לומר וכפר מה זריקה מיוחדת שהיא מעבבת את הכפרה יצאו הקטר אימורין שאינן מעבבין את הכפרה.

פסח לשם בעלים מנין ודין הוא מה אם החטאת שאין מחשבת ערלים וממאים פוסלין בה צריכה שתהא לשם בעלים פסח שמחשבת ערלים וממאים פוסלין בו אינו דין שיהא צריך לשם בעלים לא אם אמרת בהטאת שהיא קדשי קדשים תאמר בפסח שהוא קדשים קליו. אמר רבי יוסה ולא מחשבה למדת התורה ריבה מחשבה בפסח יותר מן החטאת.

אמר רבי הנגיה קומי רבי מנא ומחטאתו של מצורע אנו למדין. וכי חטאתו של מצורע לא יהודושה יצאת שתהא טעונה נסכים לשם בעלים ודבר שיצא להדושו אין למידין ממונ. אמר ליה וכי חטאתו של מצורע מאיכן למידה שתהא פסולה שלא לשמה לא מן הדין קרייא דכתיב ושחט אותה לחטאת וכתוב (ויקרא ז) זאת תורת החטאת תורה אחת לכל החטאות. אלא ממקום שהיא למדה משם היא מלמדת.

שחטו לשמו לזרוק דמו שלא לשמו. אמר רבי יוחנן יש שלא לשמו בעבודה לעבודה והוא פוסל ר' שמעון בן לקיש אמר יש שלא לשמו מעבודה לעבודה ויהא בשר. אמר רבי אילא ממה שבת פיגול למד רבי יוחנן אילו זרק שלא לשמו שפוא אינו פיגול. שחטו לשמו לזרוק דמו שלא לשמו פסול. אמר רבי יוסי

[דף ל"ב ע"ב]

מן תרתין מילין לא דמיא מחשבת פיגול למחשבת פסול

אילו שחטו לשמו לקבל דמו שלא לשמו שפוא אינו בשר. שחטו שלא לשמו לקבל דמו לשמו פסול. אילו שחטו שלא לשמו להקטיר אמוריו לשמו שפוא אינו פיגול שחטו לשמו להקטיר אמוריו שלא לשמו בשר.

אמר רבי יוסה אנה חמית לרבי ירמיה תפיים לרבי בא אמר ליה אמר לי טעמא דרבי יוחנן למה שחטו לשמו לזרוק דמו שלא לשמו פסול. נעשה משעיה ראשונה בשחטו לשמו ושלא לשמו והוא פסול.

אמר ליה ואין ביני אפילו שחטו שלא לאוכליו לזרוק את דמו שלא לאוכליו ויעשה משעיה ראשונה בשחטו לאוכליו ושלא לאוכליו ויהא בשר. לית יכול דמר ר' אילא בשם ר' יוחנן שחטו לאוכליו לזרוק דמו שלא לאוכליו בשר. אתא ר' יעקב בר אחא בשם ר' יוחנן שחטו לאוכליו לזרוק דמו שלא לאוכליו בשר רבי יוסה נסיב חייליה מן תרין טעמיה דרבי יוחנן למה שחטו לשמו לזרוק דמו שלא לשמו פסול נעשה משעיה הראשונה בשחטו לשמו ושלא לשמו והוא פסול. למה שחטו לאוכליו לזרוק דמו שלא לאוכליו בשר. נעשה הראשונה בשחטו לאוכליו ושלא לאוכליו והוא בשר.

רבי תנניה אמר קומי רבי מנא בשם רבי יודן טעמא דרבי יוחנן כל שאילו יבוא לאותה העבודה ואינו מחשב לה מחשב הוא מעבודה אהרת לה. אילו שחטו לשמו לזרוק דמו שלא לשמו. שמו אינו פיגול. שחטו לשמו לזרוק דמו שלא לשמו פיגול. אילו שחטו לקבל דמו שלא לשמו שמו אינו פשר.

[דף ל"ג ע"א]

ובשעת קבלה מחשב הוא. הרי כל שאילו יבא לאותה העבודה ואינו מחשב לה הוא מחשב מעבודה אהרת לה. אילו שחטו לשמו להקטיר אימורין שלא לשמו שמו אינו פיגול. ובשעת הקטרה אינו מחשב הרי כל שאילו יבא לאותה העבודה והוא מחשב לה אינו מחשב מעבודה אהרת לה. אמר ליה לא תתיבני מפיגול על פסול דמר ר' יוסה מן תרין מילין לא דמניא מחשבת פיגול למחשבת פסול.

מה נפיק מן ביניהון אמר רבי שמואל בר אבדומא חילופין בשאר ימות השנה שחטו לשמו לזרוק דמו שלא לשמו בשאר ימות השנה על דעתיה דרבי יוחנן כשר על דעתיה דרבי שמעון בן לקיש פסול.

אמר רבי יוחנן על דא אמר לי אבא בר אבא דאינון אמרין מניין שהפסח משתנה לשם שלמים תלמוד לומר (ויקרא ב) ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים כל שהוא מן הצאן בא שלמים. התיבון הרי עולה מן דבר שאינו בא אלא מן הצאן. יצאת עולה שהיא באה אפילו מן הפקר התיבון הרי אשם אמר רבי בון בר כהנא מן הצאן דבר הפא מפל הצאן יצא אשם שאינו בא אלא מן האילים בלבד. בכל אתר אתר אמר מן לרבות והכא אתר אמר מן למעט. אמר רבי מנא מיטמו שאינו בא אלא מן האילים בלבד התיבון והתתיב (שם) אם מן הצאן קרבנו מן הפכשים או מן העזים לעולה.

[דף ל"ג ע"ב]

מעתה מותר הפסח אין בא עולה אמר רבי אבין משנין דבר שהוא לאכילה בדבר שהוא לאכילה ואין משנין דבר שהוא לאכילה בדבר שאינו לאכילה. אמר רבי יוסי בי ר' בון משנין קדשים קלין לשם קדשים קלין ואין משנין קדשים קלין לשם קדשי קדשים.

אמר רבי יוחנן על דאמר רבי תנניה דאתון אמרין אין הפסח משתנה לשם שלמים אלא אם בן שחטו לשם שלמים ואני אומר אפילו לשם עולה. אמר רבי לא טעמא דרבי יוחנן ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים כל שהוא זבח בא שלמים. משתנה למחשבת פסול. הוה עביד שחטו לשם

עולה על מנת לזרוק דמו למדר. מפל מקום פסול הוא. אין תימר משתנה למחשבת פסול פיגול, אין תימר אינו משתנה למחשבת פסול פסול.

לשמו ושלא לשמו בשאר ימות השנה. רבי בון בר הניה בשם שמואל בר אבא מכיון שאין לו שם נעשה בשוחטו לשמו ושלא לשמו בשתיקה והוא בשר. אמר ליה ואין ביני אפילו שחטו לשמו לזרוק דמו שלא לשמו ויעשה משעה ראשונה ששחטו לשמו ושלא לשמו בשתיקה ויהא בשר. אמר ר' אבא מרי מאן אמר בשתיקה בשר או נאמר בשתיקה פסול:

[דף ל"ד ע"א]

הלכה ג מתני' – שחטו שלא לאוכליו ושלא למנוייו, לערלים ולטמאים, פסול.

לאוכליו ושלא לאוכליו, למנוייו ושלא למנוייו, למולים ולערלים, לטמאים ולטהורים, בשר.

שחטודם חצות, פסול, משום שזאמר (שמות יב): בין הערבבים. שחטו קדם לתמיד, בשר, ובלבד שיהא אחד מקרם בדמו, עד שיזרק דם התמיד. ואם נזרק, בשר:

גמרא – מנין שהיא צריה לשוחטו לאוכליו? רבי יוחנן בשם רבי ישמעאל: "איש לפי אכלו תכפו". אמר רבי יאשיה: לשון סורסי הוא זה, באדם שהוא אומר לחברו: 'כום לי את הטלה הזו'.

פיצד שלא לאוכליו? שחטו לשם חולה, לשם זקן, שאינן יכולין לזבל בנית.

פיצד שלא למנוייו? שחטו לשם בני חבורה אחרת. תדא אמרה – שחטמן יש לו מנין לפסל,

תדא אמרה: היה נתון בדרה רחוקה ושחטו לשמו – פסול. תדא אמרה תדא מסייעא לדרומי, דדרומי אמרין: אמורין שאבדו – מחשב לתן פמי שחן קמיין. תדא אמרה:

[דף ל"ד ע"ב]

שחטו שתאכל ממנו חצי חבורתו – פסול. אמר רבי חניי קומי רבי יוסה: תפתר שהיו בלן חולין.

אמר ליה: ניתני לשם בני חבורה פסולין. אמר ליה: בשחיו שם בשרים ושחטו לשם פסולין.

אמר רבי אלעזר: מתניתא בששחטו לאוכליו ונתכפר בו לאוכליו ושלא לאוכליו, אכל אם שחטו משעה ראשונה, ונתכפר בו לאוכליו ושלא לאוכליו – פסול.

רבי שמלאי אתי גבי רבי יונתן, אמר ליה אלפן אנדה! אמר ליה: מסרת בידי מאבותי שלא ללמד אנדה לא לכבלי ולא לדרומי, שהן גפי רוח ומעומי תורה. ואת נהרדעאי ודר בדרום.

אמר ליה: אמור לי הך מלתה, מה בין לשמו ושלא לשמו? מה בין לאוכליו ושלא לאוכליו? אמר ליה: לשמו ושלא לשמו – פסולו מגופו. לאוכליו ושלא לאוכליו – פסולו מאחרים. לשמו ושלא לשמו – אין את יכול לבור פסולו מתוך הכשרו, לאוכליו ושלא לאוכליו – את יכול לבור פסולו מתוך הכשרו. לשמו ושלא לשמו – נוהג בכל הקדשים, לאוכליו ושלא לאוכליו – אינו נוהג אלא בפסח.

אמר רבי יוסי: מן הך דרבי לעזר את שמע תרתי. דמר רבי לעזר: מתניתא בששחטו לאוכליו ונתכפר בו לאוכליו ושלא לאוכליו. אבל אם שחט משעיה הראשונה ונתכפר בו לאוכליו ושלא לאוכליו – פסול, הרי פסולו מהמת אחרים, ואת יכול לבור פסולו מתוך הכשרו, ואת אמר הכין? אלא כיני לשמו ושלא לשמו נוהג בכל הקדשים, לאוכליו ושלא לאוכליו אינו נוהג אלא בפסח.

אמר רבי אבין: אית לה חזרי, לשמו ושלא לשמו – נוהג בכל העבודות, לאוכליו ושלא לאוכליו – אינו נוהג אלא בשחיטה.

[דף ל"ה ע"א]

לאוכליו כזיתין ושלא לאוכליו כזיתין – פשר. לאוכליו כזיתין ושלא לאוכליו כחצי זיתין וכל שהוא – פשר. לאוכליו כחצי זיתין ושלא לאוכליו כחצי זיתין. מה אנן קיימין? אם כשהיתה המחשבה לכשר תהא המחשבה לפסל, אם אינה המחשבה לפסל לא תהא המחשבה לכשר. אמר רבי יוסי: מתניתא אמרה שהמחשבה לכשר, דתנינן תמן: לכול פחצי זית ולקטיר פחצי זית – פשר, שאין אכילה והקטרה מצטרפין.

שחטו שתתכפר בו חצי חברתו. רבי יונה פוסל, נעשה כמתפיש כפרה אלו לאלו, מאחר שלא נתכפר לאלו – לא נתכפר לאלו. רבי יוסה אמר: פשר.

במחזורת תניינא חזר ביה רבי יוסי. אמר ליה רבי פינחס: לא בן אלפן רבי פשרו. אמר ליה: הא קביעה גבך במסמרא,

שחטו קדם לפסח – פסול. לאחר חצות מיד – פשר,

קדם לתמיד – פשר. ותני גו, יכול אם קדם פסח לתמיד לא יואחר התמיד? תלמוד לומר "תעשה" ריבה. אמר רבי אבין: מתניתא אמרה, פסח עצמו פשר, אין תימר פסול כמי שלא קדמו.

תמן את אמר דם תמיד ואיבריו קודמין לפסח, ופסח לקטרת, והקטרת להטבת הנרות, וכא את אמר הכין? אמר רבי לא: כאן בדי וכאן בשחוט.

[דף ל"ה ע"ב]

הלכה ד' מתני' – השוחט את הפסח על החמץ עובר בלא תעשה

רבי יהודה אומר אף התמיד

רבי שמעון אומר אף הפסח בארבעה עשר לשמו חייב ושללא לשמו פטור וישאר כל הזבחים בין לשמן ובין שללא לשמן פטור ובמועד לשמו פטור ושללא לשמו חייב וישאר כל הזבחים בין לשמן ובין שללא לשמן חייב הויז מן החטאות ששחטה שללא לשמה:

גמרא – מנין לשוחט פסח על החמץ שהוא עובר בלא תעשה? תלמוד לומר: "לא תשחט על חמץ דם זבחי", איז לי אלא השוחט, הוזרק מנין? תלמוד לומר "לא תשחט על חמץ דם".

אמר רבי שמואל בר רב יצחק: ממה שהוא מתחייב על הזריקה, הדיא אמרת פסח עצמו בשר. אמר רבי יוסה: תפתר שנתמנה לו חמץ בין שחיטה לזריקה, או שהיה זה שוחט וזה זורק. תני חזקיה: "לא תשחט על חמץ דם זבחי", התורה קראת אותו זבחי.

אמר רבי מנא: אלולי דתנייתה חזקיה מצינו דבר פסול ותיבין עליו הטאת. המחמץ את הפסולה – אית תניי תני חייב, אית תניי תני פטור. אמר רב הסדיא: מאן דאמר חייב – בשנפסקה מחמת המוצצה מאן דאמר פטור – בשלא נפסקה מחמת המוצצה.

הקטיר אמורין על החמץ – אית תניי תני חייב, אית תניי תני פטור. מאן דאמר חייב – "דם" מפל מקום. מאן דאמר פטור – "זבח". מה זביחה מיחדת שהיא מעכבה הכפרה, יצאו הקטיר אמורין שאינן מעכבין את הכפרה.

[דף ל"ז ע"א]

מלק עוף על חמץ – אית תניי תני חייב, אית תניי תני פטור. מאן דאמר חייב – "דם" מפל מקום. ומאן דאמר פטור "זבח" יצא עוף שאינו זבח. רבי יעקב בר זבדי בעא קומי רבי יוסה: מאן דאמר חייב ניקחא, מאן דאמר פטור מה טעמא? אמר ליה: למדין עגש מעגש ואין למדין עגש מפטור.

רבנן דקיסרין בעוין, יכול המקבל והמהלף על חמין יהא חיב? תלמוד לומר "זבח". מה זביחה מיוחדת שחיבין עליה בחוץ – יצא המקבל והמהלף על חמין שאין חיבין עליה בחוץ.

יכול המקטיר אמורין על חמין יהא חיב? תלמוד לומר "וכפר". מה זריקה מיוחדת שהיא מעבבת את הכפרה, יצאו הקטיר אמורין שאינן מעבבין את הכפרה. רבי יעקב בר זבדי בעא קומי רבי יוסה: עד דאת דין לה לפטור. הוניה להויב, יכול המקבל והמהלף על חמין יהא פטור? תלמוד לומר "זבח". מה זביחה מיוחדת שחיבין עליה בחוץ, אף אני ארבה הקטיר שחיבין עליה בחוץ. יכול המקטיר אמורין על חמין יהא פטור? תלמוד לומר "וכפר". מה זריקה מיוחדת שהיא מעבבת את הכפרה, אף אני ארבה המקבל והמהלף שהן מעבבין את הכפרה.

אמר ליה: דבר שנה בשניהם מלמד, דבר שאינו שנה בשניהם אינו מלמד. "זבח", מה זביחה מיוחדת שהיא מעבבת את הכפרה וחיבין עליה בחוץ, יצא המקבל והמהלף שאין חיבין עליה בחוץ, יצאו הקטיר אמורים שאינן מעבבות את הכפרה.

תמן תנינן, בית שמאי אומרים: שאור פצת חמין בכזבת. ובית הלל אומרים: זה וזה בכזות. רבי זריקו בשם רבי יוסה בן חנינא: לא שנו אלא לבעורו, אבל לאכילה פצת. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: בין לבעורו בין לאכילה פצת.

קם רבי מנא עם רבי חזקיה, אמר ליה: מנן שמע רבי תדא מלתה? אמר ליה: מן רבי אבהו. אמר ליה: ואנן אמרין רבי אבהו בשם רבי יוחנן: בין לבעורו בין לאכילה פצת. שחטו על חמין אחר. מי את מהלף אחר אכילתו או אחר בעורו?

תמן אמר רבי ירמיה בשם רבי זעיריה: שני תצאי זיתים בתוף הפית – אין הפית מצטרף. בתוף הפלי – הפלי מצטרף. שחטו עליה מאחר שאלו בתוף הפית ואין הפית מצטרף – פטור, או מאחר שאלו בתוף הפלי והפלי מצטרף – חיב. שחטו על שיאור, מאחר דאמר רב הונא בשם רב: מתר להאכילו לכלבו – פטור, או מאחר דרב אמר: לוקין על אכילתו – חיב.

רבי שמעון בן לקיש אמר: עד שיהא לשוחט לאחד מבני חבורה. רבי יוחנן אמר: לשוחט אף על פי שאינו מבני חבורה, לאחד מבני חבורה אף על פי שאינו שוחט. רבי יוחנן אמר: אפילו נתון עמו בירושלם. רבי שמעון בן לקיש אמר: עד שיהא נתון עמו בעזרה. דין פדעתייה ודין פדעתייה, דאיפלגון:

[דף ל"ז ע"ב]

שני יום טוב של גליות. רבי יוחנן אמר: מקבלין התרבייה על ספק. רבי שמעון בן לקיש אמר: אין מקבלין התרבייה על ספק.

הכל מודין שאם היה נתון כנגדו בחלון בירושלם. מאן דאמר ספק ודאי, מאן דאמר בעזרה בירושלים הוא.

מה טעמא דרבי יודה? דם זבחי. דם פסח ודם תמיד.

אמר רבי יוחנן: טעמא דרבי שמעון, כתוב אחד אמר: "לא תשחט על חמין דם זבחי", וכתוב אחד אמר: "לא תזבח על חמין דם זבחי". אחד הפסח בארבעה עשר, אחד שאר כל הזבחים בחלו של מועד. מה ראיית לרבנותן בחלו של מועד ולהוציאן מן ארבעה עשר? אחר שרבה הכתוב ומעט, כרבה אני אותן בחלו של מועד, שהוא "בל יראה ובל ימצא", ומוציאן מארבעה עשר שאינן "בל יראה ובל ימצא".

ואתאי פיי דאמר רבי מאיר דרבי מאיר אמר משש שעות ולמעלן מדברייהו. אמר רבי מנא להן דכתיב זבח חג הפסח ארבעה עשר אגז קמין.

אמר רבי יוחנן: תבורה היתה מקשה, מה אגז קמין? אם בשאבד ונמצא קדם לכפרה בין לשמו בין שלא לשמו – כשר, ונתק לרעה. אם בשאבד ונמצא לאחר כפרה, בין לשמו בין שלא לשמו – פסול, שלמים הוא. וקיימנה בשנממאו הבעלים, או שהזידה, וכבר נדחה לפסח שני. לשמו פטור והוא פסול, שלא לשמו – תיב והוא כשר.

והיידונו לשמו – פטור. תמן אמרין בשם רב הסדא: בשעברה שנתו בין ראשון לשני. רבי לא בשם רבי יוחנן:

[דף ל"ז ע"א]

בשעבר זמן כפרתו.

פסח שעבר זמנו ושחטו לשמו בזמנו, או ששחט אחרים לשמו בזמנו. רבי ליעזר פוסל ורבי יהושע מכשיר. רבי ליעזר פוסל שהוא כשוחט פסח לשם שלמים, ורבי יהושע מכשיר שהוא כשוחט שלמים לשם פסח. מפיון שעבר זמנו לא שניא. היא השוחט פסח לשם שלמים היא השוחט שלמים לשם

מִסְכַּת טְהוּרוֹת פְּרָק רְבִיעִי

א. הִיָּה מִתְעַטֵּף בְּטִלְיָתוֹ וְטְהוּרוֹת וְטִמְאוֹת בְּצֵדוֹ, וְטְהוּרוֹת וְטִמְאוֹת לְמַעְלָה מֵרֵאשׁוֹ, סֶפֶק נִגַע סֶפֶק לֹא נִגַע - סֶפֶקוֹ טְהוּר. וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ אֲלֵא אִם כֵּן נִגַע - סֶפֶקוֹ טָמֵא. רַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר: אוֹמְרִין לוֹ שִׁישְׁנָה. אָמְרוּ לוֹ: אֵין שׁוֹנִין בְּטְהוּרוֹת. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עֵתִים שֶׁהוּא שׁוֹנֵה, הִיָּה הַשְּׂרָץ תְּלוּי בֵּין הַקּוֹרוֹת, וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ אֲלֵא אִם כֵּן נִגַע - סֶפֶקוֹ טָמֵא. רַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר: אוֹמְרִין לוֹ שִׁישְׁנָה. אָמְרוּ לוֹ: אֵין שׁוֹנִין בְּטְהוּרוֹת. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עֵתִים שֶׁהוּא שׁוֹנֵה, הִיָּה הַשְּׂרָץ תְּלוּי בֵּין הַקּוֹרוֹת, נִדְּף בּוֹ וְנָפַל עַל בְּגָדָיו אוֹ עַל כֶּכֶר תְּרוּמָה וְנִגַע, סֶפֶק חֵי סֶפֶק מֵת - טְהוּר:

ב. אִם מִצָּאוֹ מֵת לִפְנֵי - טָמֵא. וְאִם רָאָהוּ חֵי בֵּין הַקּוֹרוֹת, אָף עַל פִּי שְׁמַצָּאוֹ מֵת בְּפָנָיו - טְהוּר. נָח עַל כֶּתְפוֹ - הֵרִי זֶה טָמֵא:

ג. כֶּכֶר תְּרוּמָה שֶׁהוּא נִתּוּן עַל גְּבִי הַדֶּף וּמִדֶּף נִתּוּן תַּחְתּוּי, וְאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְפוֹל אֲלֵא אִם כֵּן נִוּגַע בְּמִדֶּף, וּבָאוּ וּמִצָּאוּ בְּמִדְרָס אַחֵר - טְהוּר. שְׁאֵנִי אוֹמֵר: אַחֵר נָטְלוּ וְנִתְּנוּ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם. וְאִם אָמַר: בְּרִי לִי שְׁלֵא בְּאֵדָם לְכַאֵן - טָמֵא:

ד. שְׂרָץ בְּפִי הַחֲלֻדָּה וּמֵהֲלַכְתָּ עַל כִּכְרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה, וְנִגַע, סֶפֶק חֵי סֶפֶק מֵת, רַבִּי מִטְמֵא, שְׁחֻזְקַת שְׂרָצִים מֵתִים בְּפִי חֲלֻדָּה. וְחֻכְמִים מְטַהְרִין. בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּזִמְן שְׁנִטְלָתוֹ וְהִלְכָה לָהּ. אָבָל אִם מִצָּאוּ מֵת בְּפִיָּה - טָמֵא. אִם רָאוּהוּ חֵי בְּפִיָּה, אָף עַל פִּי שְׁנִמְצָא מֵת בְּפִיָּה - טְהוּר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: שְׂרָץ בְּפִי נִחַשׁ מֵהֲלֵךְ עַל גְּבִי כִכְרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה, סֶפֶק נִגַע סֶפֶק לֹא נִגַע, סֶפֶקוֹ - טְהוּר, שְׁכֵן דֶּרֶךְ נִחַשׁ לְהִיּוֹת מִגְּבִיָּה אֵת צִנְאוֹ וּמֵהֲלֵךְ. הַשְּׂרָץ בְּפִי הַתְּרַנְגוּל, וְנִבְלָה בְּפִי הַכֶּלֶב עוֹבְרִים בְּחֻצֵר - אֵין מִטְמֵאִים לְמַפְרָע שְׁאֵנִי אוֹמֵר: מִמְקוֹם אַחֵר הִבְיָאוּם. הֵיוּ מְנַקְרִים בְּהֵן עַל הָאֶרֶץ - מִטְמֵא לְמַפְרָע:

ה. הִלֵּךְ בְּמַבּוּי וְעָשָׂה עֶסֶה, וְאַחֵר כֶּךָ נִמְצָא שֵׁם שְׂרָץ, וְאָמַר: 'אֵלוֹ הִיָּה כָּאֵן הִיָּיתִי רוֹאֵה אוֹתוֹ', רַבֵּן גַּמְלִיאֵל מִטְהַר, וְרַבִּי מִטְמֵא, עַד שִׁיאֵמַר: 'בְּרִי לִי שְׁלֵא הִיָּה כָּאֵן אָדָם'. הֵרִי שְׁטָבֵל וְעָלָה וְאַחֵר כֶּךָ נִמְצָא עָלָיו דְּבַר חוּצִץ, אָף עַל פִּי שֶׁהוּא מִתְעַסֵּק בְּאוֹתוֹ הַמִּין אַחֵר שְׁטָבֵל - הֵרִי זֶה טָמֵא, עַד שִׁיאֵמַר 'בְּרִי לִי שְׁלֵא הִיָּה עָלַי קֵדָם לְכֵן':

ו. קָבַר הַנִּמְצָא בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים - מִטְמֵא לְמַפְרָע. בְּאֵ אֶחָד וְאָמַר: 'בְּרִי לִי שְׁלֵא הִיָּה כָּאֵן קֵדָם לְעֹשִׂים שְׁנָה' - אֵין טָמֵא אֲלֵא מִשְׁעַת מִצִּיאָה וְאֵילָךְ. גְּרַעֲיָנָה שֶׁל גִּפְתַּת טְמָאָה שְׁנִמְצָאת בְּתוֹךְ כֶּכֶר רוֹתַח, אוֹ עַל גְּבִי תְּבִשִׁיל רוֹתַח, אָף עַל פִּי שְׁאֵין עָלֶיהָ מִשְׁקָה טוֹפַח - טְמָאָה. נִמְצָאת עַל גְּבִי כֶּכֶר צוּנָן, אוֹ בְּתוֹךְ תְּבִשִׁיל צוּנָן, אָף עַל פִּי שִׁישׁ עָלֶיהָ מִשְׁקָה טוֹפַח - טְהוּר. זֶה הַכֶּלֶל: כָּל שֶׁתִּמְצָא בְּרוֹתַח, אָף עַל פִּי שְׁאֵין עָלֶיהָ מִשְׁקָה טוֹפַח - טָמֵא. גְּרַעֲיָנָה שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּיִת - הוֹלְכִין אַחֵר הַרֵב. פֶּשֶׁתִּן שְׁטוּאָתוֹ נִדָּה, הַמְסִיטוֹ - טְהוּר. וְאִם הִיָּה לַח, הַמְסִיטוֹ - טָמֵא מִפְּנֵי מִשְׁקָה פִּיָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אָף הַרְטִיבִין בְּמַיִם - טָמֵא מִפְּנֵי מִשְׁקָה פִּיָּה. אָמְרוּ לוֹ: כִּיּוֹן שְׁנִתְּנָהוּ בְּמַיִם, רַבּוּ עָלָיו, וְטְהוּר:

מִסְכַּת טְהוּרוֹת פְּרָק חֲמִישִׁי

א. דָם טָמֵא שֶׁנִּתְעַרַב בְּדָם טְהוּר - אֵין דָם מְבַטֵּל דָם; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: רוֹאִים אוֹתוֹ כְּאֵלוֹ הוּא זֵינ בְּמַיִם, אִם בְּטַל מְרָאִיו - טְהוּר, וְאִם לֹא - טָמֵא. רַק טָמֵא שֶׁנִּתְעַרַב בְּרוֹק טְהוּר - אֵין רַק מְבַטֵּל רַק; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאֵלוֹ הוּא זֵינ בְּמַיִם, אִם בְּטַל מְרָאִיו - טְהוּר, וְאִם לֹא - טָמֵא. נָפַל לְמַיִם תְּפוּר - טָמֵא. נִמְחָה, אִם בְּטַל מְרָאִיו - טְהוּר, וְאִם לֹא - טָמֵא:

ב. מִי רִגְלִים שֶׁנִּתְעַרְבוּ בֵּינָן - רוֹאִין אוֹתָן כְּאֵלוֹ הֵן מַיִם. נִתְעַרְבוּ בְּמַיִם - רוֹאִין אוֹתָן כְּאֵלוֹ הֵן זֵינ. נִתְעַרְבוּ בְּמֵי רִגְלִים אַחֲרִים - רוֹאִין אוֹתָן כְּאֵלוֹ הֵן זֵינ בְּמַיִם, אִם בְּטַל - מְרָאֵיהֶן טְהוּרִין, אִם לֹא - טָמֵאֵינ. מִי רִגְלִים

שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִים - הוֹלְכִין אַחַר הָרֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: רַבִּיעִית בְּסֵאתִים - טָמֵא. יְתָר מִכֵּן - טְהוֹר. לּוֹקְחִין וְשׂוֹאֲלִין מִמִּי רְגָלִים מִכָּל מְקוֹם וְאִין חוֹשְׁשִׁין שְׁמֵא שֶׁל נְדוּת הֵן, שְׁלֵא נַחֲשָׁדוּ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל מִכְּנֻסוֹת מִימֵי רְגָלֵיהֶן בְּשַׁעַה שֶׁהֵן נְדוּת:

ג. חֶרֶסֶן שֶׁל זָב וְזָבָה, רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי - טָמֵא, שְׁלִישִׁי - טְהוֹר. בְּמֵה דְבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמָּן שֶׁנִּתֵּן לְתוֹכָן מַיִם, אֲכָל לֹא נִתֵּן לְתוֹכָן מַיִם, אֲפֹלוּ עֲשִׂירֵי - טָמֵא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: שְׁלִישִׁי אִף עַל פִּי שְׁלֵא נִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם - טְהוֹר. זָב שֶׁהֵנִיחַ פִּיו עַל הַכּוֹס, וְנִמְלַךְ שְׁלֵא לְשִׁתּוֹתוֹ, הִמְסִיטוֹ - טְהוֹר. שֶׁתָּה מִמֶּנּוּ כָּל שֶׁהוּא, הִמְסִיטוֹ - טָמֵא מִפְּנֵי מִשְׁקָה פְּוִי. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: רַבּוּ מִשְׁקִין שָׁבוּ עַל הַמִּשְׁקִין שֶׁבְּפִיו. נֶשֶׁךְ מִן הַפֶּת וּמִן הַבְּצֵל, הִמְסִיטָן - טְהוֹר. מִן הַקִּשּׁוֹת וּמִן הַמְּלַפְפוֹן, הִמְסִיטָן - טָמֵא מִפְּנֵי מִשְׁקָה פְּוִי. קְלִיפֵי פּוֹלִין וְקְלִיפֵי תוֹרְמָסִין שֶׁפָּסְפֵן הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים - טָמֵא. שֶׁבְּשׂוֹקִים - הוֹלְכִין אַחַר הָרֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עַל וְדֵאֵי מִגְעֵן בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד - שׁוֹרְפִין:

ד. שְׁנֵי רִיקִין, אֶחָד טָמֵא וְאֶחָד טְהוֹר, וְנָגַע בְּאֶחָד מֵהֶן, כִּינֵן שֶׁנִּתְלַשּׁוּ עֲלָיו - נֶעֱשֶׂה רִשּׁוֹת הַיְחִיד. אוֹ שֶׁנִּשְׁאָן עַל גְּבֵי הַחֶרֶס - אֶחָד רִשּׁוֹת הַיְחִיד וְאֶחָד רִשּׁוֹת הָרַבִּים - תּוֹלִין. הֵיוּ נְגוּבִים וְהִסִּיטָן בְּקִיּוּסָם, בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד - תּוֹלִים, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים - טְהוֹר. וְרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד נֶגַע סָפֵק לֹא נֶגַע, סָפֵק הִסִּיט סָפֵק לֹא הִסִּיט, בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד - תּוֹלִין, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים - טְהוֹר. וְרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד שׁוֹרְפִין. וְכֵשֶׁם שֶׁטְהָרוּ סָפֵק טְמֵאָה צָפָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם בֵּין כְּלָיִם וּבֵין בְּקָרְקַע, כֶּךָ טְהוֹר סָפֵק טְהוֹרָה שֶׁצָּפָה עַל הַמַּיִם בֵּין כְּלָיִם בֵּין בְּקָרְקַע. כִּיצַד? עֲרַבָה שֶׁהִיא טְמֵאָה טָמֵא מֵת, וְכִכֵּר תְּרוּמָה כְּרוּךְ בְּסִיב אוֹ בְּגִיר נִתּוֹן לְתוֹכָהּ, וְיָרְדוּ גְּשָׁמִים וְנִתְמַלְאִית וְנוֹתֵר - הָרִי הוּא צָף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, סָפֵק נֶגַע בְּצִדֵי עֲרַבָה סָפֵק לֹא נֶגַע - סָפֵקוּ טְהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁזֶה סָפֵק טְהוֹרָה צָפָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כְּלָיִם -

טָמֵא, וּבְקָרְקַע - טְהוֹר, חוּץ מִכּוֹזֵית מִן הַמֵּת וְכָל הַמֵּאֲהִילִין - שֶׁהֵם מְטַמְּאִין מִלְּמַעְלָה כְּלִמְטָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סָפֵק יִרְדָּתוֹ - טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם עוֹלִין וְאִי אֲפָשָׁר לוֹ שְׁלֵא לִיגַע. סָפֵק עֲלִיתוֹ - טְהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם דּוֹחֲפִין אוֹתוֹ לְצַדְדֵינָּ:

ה. וְאִיזְהוּ הוּא סָפֵק שֶׁרְצִים שֶׁטְהָרוּ חֲכָמִים? זֶה סָפֵק הַנּוֹרְקִין. רַבִּי דוֹסְתַאי בְּרַבִּי יְנָאי אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסִי: הֵלֶךְ בְּמַבּוּי וְעָשָׂה טְהוֹרוֹת. עָסָה וְאַחַר כֶּךָ נִמְצָא שֵׁם שֶׁרֶץ, זֶה הוּא סָפֵק שֶׁרְצִים. וְהֵאוֹכֵל תְּרוּמָה תְּלוּיָה - טְהוֹר. כָּל שֶׁסָּפִיקוּ טְהוֹר - סָפֵק תּוֹלְדָתוֹ טְהוֹר. כָּל שֶׁסָּפִיקוּ טָמֵא - סָפֵק תּוֹלְדָתוֹ טָמֵא. וְכֵשֶׁם שֶׁהֵאוֹכֵל אֲכָל רֵאשׁוֹן וְאֲכָל שְׁנֵי וְהַשּׁוֹתָה מִשְׁקִים טְמֵאִים, וְהֵבֵא רֵאשׁוֹ וְרַבּוּ בְּמַיִם שְׂאוּבִין, וְטְהוֹר שֶׁנִּפְּלוּ עַל רֵאשׁוֹ וְרַבּוּ שְׁלֶשֶׁת לּוּגִין מִיִּם שְׂאוּבִים, סָפֵקוּ לְטָמֵא אַחֲרָיִם - טְהוֹר, כֶּךָ הַמִּשְׁקִין הַנּוֹגְעִין בּוֹ, סָפֵקוּ לְטָמֵא אַחֲרָיִם - טְהוֹר. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִשְׁקִין הַנּוֹגְעִין בּוֹ - כְּנוֹגְעִין בְּשֶׁרֶץ. וְכֵשֶׁם שֶׁהֵרֵאשׁוֹן עוֹשֶׂה שְׁנֵי, וְשֵׁנִי עוֹשֶׂה שְׁלִישִׁי, כֶּךָ סָפֵק רֵאשׁוֹן עוֹשֶׂה סָפֵק שְׁנֵי, וְסָפֵק שְׁנֵי עוֹשֶׂה סָפֵק שְׁלִישִׁי. סָפֵק מִשְׁקִין לִיטְמֵא - טָמֵא, וְלִטְמֵא - טְהוֹר; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְכֵן הִיָּה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר כְּדָבָרָיו. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְכָל טָמֵא. רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמְרִים: סָפֵק מִשְׁקִין, לְאוֹכְלִים - טָמֵא, וְלְכָלִים - טְהוֹר:

ו. מִקַּל שֶׁהִיא מְלֵאָה מִשְׁקִים טָמֵאִין, וְזוֹקָה לְבֵין הַכְּפֻרוֹת - טְהוֹרִין. סָפֵק נֶגַע סָפֵק לֹא נֶגַע - לֹא זֶה הוּא סָפֵק מִשְׁקִין שֶׁנִּחְלַקוּ עֲלָיו חֲכָמִים. אֲלֵא אִי זֶהוּ סָפֵק מִשְׁקִין שֶׁנִּחְלַקוּ עֲלָיו חֲכָמִים? שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה, וְעָשָׂה עָסָה בְּאַחַת מֵהֶן, סָפֵק מִהֵטְמֵאָה עָשָׂה, סָפֵק מִהֵטְהוֹרָה עָשָׂה - זֶהוּ סָפֵק מִשְׁקִין, לְאוֹכְלִין - טָמֵא, לְכָלִים - טְהוֹר. הֵלֶךְ בְּמַבּוּי וְעָשָׂה עָסָה וְאַחַר כֶּךָ נִמְצָא שֵׁם שֶׁרֶץ, סָפֵק נֶגַע סָפֵק לֹא נֶגַע, לְאוֹכְלִין וּמִשְׁקִין - טָמֵא, לְכָלִים - טְהוֹר. מִגַּע טָמֵא מֵת שֶׁפִּשְׁט יָדוֹ לְאֹיִר הַחֲבִית,

סֶפֶק נִגַע סֶפֶק לֹא נִגַע בְּמִשְׁקִים, הַמִּשְׁקָה - טָמֵא, וְהַחֲבִית - טְהוֹרָה:

כְּכֹרֹת שֶׁל תְּרוּמָה, וְכֹא מַעֲשֵׂה לִפְנֵי חֻכְמִים, וְטַהֲרֵם, שְׂאִינָם אֵלָא דָם הַשְּׂרִיצִים הַחַיִּים:

ז. שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת אַחַת טָמְאָה וְאַחַת טְהוֹרָה, וְנִשְׁתַּבְּרוּ וּבָאוּ לָהֶן לְטְהוּרוֹת, סֶפֶק טָמְאָה סֶפֶק טְהוֹרָה, אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין - טָמְאִים, וְהַכְּלִים - טְהוּרִים. חֲבִית שֵׁשׁ בַּהּ מִשְׁקִין טְהוּרִים עַד חֲצִיָּה, וְנִפְלוּ מִשְׁקִין לְאוּרֵה, סֶפֶק טָמְאִין סֶפֶק טְהוּרִין, הַמִּשְׁקִין - טְהוּרִין, שְׂאִין מִטָּמְאִין אֵלָא מִחֻמַּת הַחֲבִית. נִפְלוּ עַל גִּבֵּי הַמִּשְׁקִין, מִשְׁקִין - טָמְאִין, וְחֲבִית טְהוֹרָה. אָפָה פֶת בַּתְּנוּר, וְנִפְלוּ מִשְׁקִים לְאוּרוֹ, סֶפֶק טָמְאִין סֶפֶק טְהוּרִים, הַפֶת - טְהוֹרָה, שְׂאִינָה מִטָּמְאָה אֵלָא מִחֻמַּת הַתְּנוּר. נִפְלוּ עַל גִּבֵּי הַפֶת, הַפֶת - טָמְאָה, וְהַתְּנוּר - טְהוֹר:

ב. תִּשְׁעָה שְׂרִיצִים וְצִפְרָדַע אֶחָד בְּרִשּׁוֹת הָרֹבִים, וְנִגַע בְּאֶחָד מֵהֶן וְאֵינוּ יוֹדַע בְּאִיָּה מֵהֶן נִגַע - סֶפֶקוֹ טְהוֹר. וּבִנְמִצָּא - הֵלֶךְ אַחַר הָרֹב. תִּשְׁעָה צִפְרָדַעִים וְשֵׁרֶץ אֶחָד בְּרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִי, וְנִגַע בְּאֶחָד מֵהֶן וְאֵין יוֹדַע בְּאִיָּה מֵהֶן נִגַע - סֶפֶקוֹ טָמֵא. פֶּרֶשׁ אֶחָד מֵהֶן לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִי - סֶפֶקוֹ טָמֵא. לְרִשּׁוֹת הָרֹבִים - סֶפֶקוֹ טְהוֹר. וּבִנְמִצָּא - הֵלֶךְ אַחַר הָרֹב. כִּפּוּר טָמֵא שֶׁנִּתְעַרַב בְּתִשְׁעַת כְּכֹרֹת טְהוּרִין, וְאָכְלוּ חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה רִאשׁוֹנִים, וְאַחַר כֵּן אָכְלוּ חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה אַחֲרוֹנִים, וְנִטְמָא אֶחָד מֵהֶן, וְאֵינוּ יוֹדַע אִיזָה מֵהֶם, הָרִאשׁוֹנִים - טָמְאִין שְׂאִין לָהֶן בְּמָה יִתְּלוּ. וְהָאַחֲרוֹנִים - טְהוּרִין. זֶה הַכֹּלֵל: אָדָם בְּאָדָם, טְהוּרוֹת בְּטְהוּרוֹת, אָדָם בְּטְהוּרוֹת, וְטְהוּרוֹת בְּאָדָם - הָרִי אֵלוֹ מוֹכִיחֹת, נֶאֱכָלוּ רִאשׁוֹנוֹת, נִטְמָאוּ אוֹ שְׂאֵבְדוּ, עַד שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת - טְהוּרוֹת. מִשְׁנַעֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת - שְׁנִיּוֹת תְּלוּיּוֹת:

ח. הַמְרַבֵּץ אֶת בֵּיתוֹ בְּמַיִם טָמְאִים, וְהָיוּ שֵׁם טְהוּרוֹת, סֶפֶק נִתְּנוּ סֶפֶק לֹא נִתְּנוּ - טְהוּרוֹת. וְאִם אֵי אֶפְשֶׁר לוֹ שֶׁלֹּא לְהִתִּיז - סֶפֶקוֹ טָמֵא. רַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר: אוֹמְרִין לוֹ שִׁישְׁנָה. אֲמָרוּ לוֹ אֵין שׁוֹנִין בְּטְהוּרוֹת. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עֵתִים שֶׁהוּא שׁוֹנֵה. הַמְכַבֵּס אֶת כְּסוּתוֹ וְהַסּוֹחֵט אֶת שַׁעְרוֹ וְהֹרֵטֵב אֶת פִּשְׁתָּנוֹ, וְהָיוּ שֵׁם טְהוּרוֹת, סֶפֶק נִתְּנוּ סֶפֶק לֹא נִתְּנוּ - סֶפֶקוֹ טְהוֹר. וְאִם אֵי אֶפְשֶׁר לוֹ שֶׁלֹּא לְהִתִּיז - סֶפֶקוֹ טָמֵא. וְרַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר: אוֹמְרִים לוֹ שִׁישְׁנָה. אֲמָרוּ לוֹ: אֵין שׁוֹנִין בְּטְהוּרוֹת. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עֵתִים שֶׁהוּא שׁוֹנֵה. זֶלַץ מִשְׁקִין טְהוּרִין וְטָמְאִין בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְאַחַר כֵּן נִמְצְאוּ מִשְׁקִין עַל גִּבֵּי כְּכֹר שֶׁל תְּרוּמָה, וְנִטְלָה לְשֵׂאוֹל עֲלֶיהָ - הָרִי זֶה טָמְאָה, הִמְתִּין לָהּ עַד שֶׁנִּגְבְּהָ - הָרִי זֶה טְהוֹרָה:

ג. שְׁנֵי שְׁבִילִים אֶחָד טָמֵא וְאֶחָד טְהוֹר, וְהֵלֶךְ בְּאֶחָד מֵהֶן וְעָשָׂה טְהוּרוֹת - טְהוּרוֹת. בְּשֵׁנֵי וְעָשָׂה טְהוּרוֹת - יִשְׂרָפוּ. בְּרִאשׁוֹן וְלֹא עָשָׂה, בְּשֵׁנֵי וְעָשָׂה - יִשְׂרָפוּ. בְּרִאשׁוֹן וְעָשָׂה וּבְשֵׁנֵי וְעָשָׂה - אֵלוֹ וְאֵלוֹ מִנְחוֹת, רִאשׁוֹנוֹת - טְהוּרוֹת, וְשֵׁנִיּוֹת - יִשְׂרָפוּ:

ד. שְׁנֵי שְׁבִילִים, אֶחָד טָמֵא וְאֶחָד טְהוֹר, וְהֵלֶךְ בְּאֶחָד מֵהֶן וְעָשָׂה טְהוּרוֹת, וְכֹא חִבְרוּ וְהֵלֶךְ בְּשֵׁנֵי וְעָשָׂה טְהוּרוֹת - אֵלוֹ וְאֵלוֹ מִנְחוֹת. הָרִי אֵלוֹ מוֹכִיחֹת. נֶאֱכָלוּ רִאשׁוֹנוֹת אוֹ נִטְמָאוּ אוֹ שְׂאֵבְדוּ, עַד שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת - טְהוּרוֹת. מִשְׁנַעֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת - שְׁנִיּוֹת תְּלוּיּוֹת. עָשׂוּ שְׁנִיּוֹת טְהוּרָה אַחַת - הָרִי זֶה טָמְאָה. עָשׂוּ שְׁנִיּוֹת שְׁתֵּי טְהוּרוֹת, זֶה כֹּא וְנִשְׂאֵל בְּפָנֵי עֲצָמוֹ - אוֹמְרִים לוֹ טְהוֹר. נִשְׂאֵלוּ שְׁנִיּוֹת כְּאֶחָד - אוֹמְרִים לָהֶם טָמְאִין; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אִם אֲמָרוּ: שְׁנֵים הֵינּוּ, וּבְשֵׁנֵי שְׁבִילִים הִלְכְנוּ, וְשְׁתֵּי טְהוּרוֹת עָשִׂינוּ - אוֹמְרִים לָהֶם טָמְאִין, שְׂאֵפְלוּ טָמְאָה אַחַת שֶׁנִּתְעַרְבָה בְּמִאָה טְהוּרוֹת - כִּלְיָן טָמְאוֹת.

מִסְכַּת טְהוּרוֹת פָּרָק שִׁישִׁי

א. הַנִּבְלוֹת וְשִׁחוּטוֹת בְּעִיר - הוֹלְכִין אַחַר הָרֹב. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֶפְלוּ נִבְלָה אַחַת בְּעִיר - כֹּל הַבְּשָׂר הַנִּמְצָא בְּעִיר הָרִי הוּא שֶׁל נִבְלָה, מִפְּנֵי שֶׁהַנִּבְלוֹת מְצוּיּוֹת. דְּמִים טְהוּרִים וְטָמְאִים בְּתוֹךְ הַבַּיִת - הוֹלְכִין אַחַר הָרֹב. מַעֲשֵׂה שֶׁנִּמְצְאוּ דְּמִים עַל גִּבֵּי

יהודה אומר: אם רקקה ושפה את רוקה בשעה שהיא רקקה - בגדיו טמאים מדרס, שכן דרך בנות ישראל שפות את רוקן בשעה שהן נדות. לא שפה את רוקה - בגדיו טהורין. שנים אומרים לו: נטמאת, והוא אומר: לא נטמאתי - טהור. ואין אומרים לו: עסק בטהרות, אלא יעשה לעצמו:

ט. מביא אדם קרבן על ידי בנו ובתו הגדולים ועל ידי עבדו ושפחתו העברים. ואם היה מכחישו - נאמן על ידי עצמו. כיצד? אמרו לו: נדרת, והוא אומר: תנאי היה בלבי - שומעין לו. אמרו לו: נדרת, והוא אומר: לא נדרתי, משהגיעוהו, אומר: תנאי היה בלבי - אין שומעין לו. אמרו לו: אשתך נדרה, והוא אומר: בלבו היה להפך - שומעין לו. אמרו לו: אשתך נדרה, והוא אומר להן: לא נדרה. משהגיעוהו, אמר, בלבי היה להפך לה - אין שומעין לו. נאמן אדם לומר: בני זה בן תשע שנים ויום אחד. בתי זו בת שלש שנים ויום אחד. לחיב עליהן קרבן. אבל למכות ולענשין - הרי זה אינו נאמן:

י. היו חמוריו ופועליו טעונין טהרות ועוברין לפניו, והפליגו, אפלו יותר ממיל - הרי אלו טהורין, מפני שהוא בחזקת המשפטר. ואם אמר להם: צאו ואני אבא אחריכם, כיון שנכסו מעיניו - הרי אלו טמאים. שנים אומרים נטמא, ושנים אומרים לא נטמא, ברשות היחיד - ספקו טמא, ברשות הרבים - ספקו טהור. שאלו את בן זומא: מפני מה ספק רשות היחיד טמא? אמר להם: סוטה מה היא לבעלה, ודאי או ספק? אמרו לו: ספק. אמר להן: מצינו שהיא אסורה לבעלה. מכאן אתה דן לשרץ, מה כאן רשות היחיד, אף כאן רשות היחיד. ומה כאן יש בו דעת לשאול, אף כאן יש בו דעת לשאול. ומפני מה ספק רשות הרבים טהור? אמר להם: מצינו שהצבור עושין את הפסח בטמאה בזמן שרכ צבור טמאין, ואם טמאה ודאית התרה לצבור, קל וחמר לספק טמאה. ומכאן אמרו: דבר שיש

ה. שני שבילים, אחד טמא ואחד טהור, והלך באחד מהם ונכנס למקדש - פטור. בשני ונכנס למקדש - חיב. בראשון ונכנס והזה ושנה וטבל בשני ונכנס - חיב. רבי שמעון פוטר בזה. ורבי שמעון בן יהודה פוטר בכלן משם רבי שמעון. מעשה במסכן אחד, שהיו מוליכים אותו מגדפר לחמתא, והיו הכתות מתחלפות עליו, ובאחרונה נמצא מת בידין, ובא מעשה לפני חכמים, ולא טמאו אלא פת אחרונה בלבד:

ו. נגע באחד בלילה ואין ידוע אם חי אם מת, ולשחר בא ומצאו מת, רבי מאיר מטהר, שספק רשות הרבים טהור. וחכמים מטמאים, שכל הטמאות כשעת מציאתן. ומודים חכמים לרבי מאיר שאם ראהו חי מבערב, אף על פי שהוא בא שחרית ומצאו מת - טהור, מפני שזה ספק רשות הרבים. ישב על גבי אבן ברשות הרבים, ולשחר עמד ומצא עליה שרץ או רק, רבי מאיר מטהר, מפני שספק רשות הרבים טהור. וחכמים מטמאים, שכל הטמאות כשעת מציאתן. ומודים חכמים לרבי מאיר, שאם ראוה נקיה מבערב, אף על פי שהוא בא שחרית ומצא עליה שרץ או רק - טהור, מפני שזה ספק רשות הרבים:

ז. שוטה אחת בעיר, כל הרוקין שבעיר - טמאין; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אם היתה וגילה לכנס בתוך מבוי אחד, אותו מבוי - בחזקת טמאה, וכל המבואות - בחזקת טהרה. ורבי שמעון אומר: כל המבואות בחזקת טמאה, חוץ מן חצר המשתמרת. ורבי אלעזר ברבי צדוק אומר: אף חצר המשתמרת בחזקת טמאה, עד שיאמר: 'ברי לי שלא באתה לכאן':

ח. הנדחק ברחים שהעובד כוכבים בתוכה ושהנדה בתוכה - בגדיו טמאין מדרס. ואי זו הוא הרחים? כל שעוקרין אותה ודוחפין אותה ממקומה. רקק ודרס על בגדיו, על רקו - שורפין עליו את התרומה. ועל בגדיו - הולכין אחר הרב. מי שדרסה אשה על בגדיו - בגדיו טמאין מדרס. רבי דוסתאי בר

- רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר. כלים שטווחים ברשות הרבים למעלה מעשרה טפחים, והטמא עובר, ספק הסיט ספק לא הסיט - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר, שהיה רבי עקיבא אומר: כל שהוא ברשות הרבים למעלה מעשרה טפחים - הרי הוא כרשות היחיד. ורבי יוסי אומר: כל שדרך הלוכו ברשות הרבים - טהור:

ד. נכנס לבקעה בימות הגשמים, וטמאה בשדה פלונית. ואמר: הלכתי למקום הלז ואיני יודע אם נכנסתי לאותו השדה ואם לא נכנסתי - רבי אליעזר מטהר, וחכמים מטמאים. אמרו לפני רבי אליעזר: הרי היא של יחידי. פירש רבי מרינוס משמו: כל שיש לה שם בפני עצמה. ואלו הן ימות החמה, משתעקר תבואה מתוכה. ואלו הן ימות הגשמים, משתדר רביעה שניה. היו שם שדות הרבה, אם עומד זה בצד זה ורואה את הנכנסים והיוצאים בצד הלז - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. ואם לאו - רשות היחיד לכאן ולכאן. השבילים המפלשין לבורות, לשיחין, ולמערות, ולגתות, ולגרנות - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. רבי אליעזר אומר: בזמן שהן מפלשין - רשות הרבים לכך ולכך, ואם אינן מפלשין - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. מבואות היו רדין לים או לנהר, אף על פי שגודודיו מכאן ומכאן, ורבים מטפסים ועולין בהן - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה:

ה. גנות העיר שדרך הרבים מהלכת עליהן - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. דמוסיאות ומרחצאות - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. גנה בזמן שהיא משתמרת - רשות היחיד, אם אינה משתמרת - רשות הרבים. בסילקי שפותחין אותה בימים ונועלין אותה בלילות, בזמן שהיא פתוחה - רשות הרבים, נעולה - רשות היחיד. נמצאת אומר: ביום - טהורה, ובלילה - טמאה. בסילקי שיש לה שני

בו דעת לשאול, ברשות היחיד - ספקו טמא, ברשות הרבים - ספקו טהור. דבר שאין בו דעת לשאול, בין ברשות הרבים בין ברשות היחיד - ספקו טהור. רבן שמעון בן גמליאל אומר: מפני מה ספק רשות היחיד טמא וספק רשות הרבים טהור? מפני שאפשר לשאול ליחיד, ואי אפשר לשאול לרבים:

מסכת טהרות פרק שביעי

א. המסכן הנתון בחנות - החנות טמא. הוציאנה והכניסונה לסטיו - טהור. הוציאנה ומסטיו והחזירה לחנות שניה - טמא. ורבי שמעון מטהר את הראשונה, שהיה רבי שמעון אומר: רשות הרבים מפסקת למפרע, שאינו יכול לומר מת היה ברשות היחיד וחיה ברשות הרבים:

ב. יש דברים ברשות הרבים ועשאם כרשות היחיד. קפה ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים וטמאה בתוכה, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. הכניס ידו לתוכה, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא. אם היתה כפישה על כתפו וכפר של תרומה כרוף בסיב או בניר ונתון בתוכה, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. הכניס ידו לתוכה, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא. חמור ברשות הרבים גבוה עשרה טפחים וטמאה נתונה על גביו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. פשט ידו על גביו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא. סלע ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים וטמאה נתונה על גביו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. עלה לראשו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טמא:

ג. היה זה רכוב על חמורו וזה רכוב על חמורו, אחד טמא ואחד טהור, ספק נגעו זה בזה, ספק לא נגעו - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר. בנו של זה מרכב על כתפו, ובנו של זה מרכב על כתפו, אחד טמא ואחד טהור, ספק נגעו זה בזה, ספק לא נגעו - רבי עקיבא מטמא, ורבי יוסי מטהר. היתה חבילה על כתפו והרוק מדבק בכחל למעלה מעשרה טפחים, ספק הסיט, ספק לא הסיט

פְּתָחִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, וְכֵן סִטְיוֹ שֶׁהוּא גְדוּר מְכָאן וּמְכָאן וְרוּחַ בֵּין הָעֲמוּדִים - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם עוֹמֵד בְּצַד זֶה וְרוֹאֶה אֶת הַנִּכְנָסִין וְאֵת הַיּוֹצֵאִין בְּצַד הַלּוֹ - רִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְשִׁבְתַּת וְרִשּׁוֹת הַרְבִּים לְטַמְאָה. וְאִם לֹא - רִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְכָאן וּלְכָאן:

ו. בְּסִילְקֵי שֵׁישׁ לֶה שְׁנֵי פְתָחִים מְכַנְיִין זֶה כְּנֶגֶד זֶה, הָאֲמֻצְעֵי שְׁלֶה - רִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְשִׁבְתַּת וְרִשּׁוֹת הַרְבִּים לְטַמְאָה, וְהַצְדָּדִין - רִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְכָאן וּלְכָאן; דְּבַרֵּי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻמְמִים אוֹמְרִים: אֶחָד הַצְדָּדִין וְאֶחָד הָאֲמֻצְעֵי - רִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְשִׁבְתַּת וְרִשּׁוֹת הַרְבִּים לְטַמְאָה. וּמוֹדָה רַבִּי מֵאִיר לְחֻמְמִים, בְּבִסְלִיקֵי שְׁאִין שְׁנֵי פְתָחֵיהּ מְכַנְיִין זֶה כְּנֶגֶד זֶה, כְּגוֹן חֲצַר בֵּית גְּדִי וְחֻמְמָתָהּ, שְׁאֶחָד הָאֲמֻצְעֵי וְאֶחָד הַצְדָּדִין - רִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְשִׁבְתַּת וְרִשּׁוֹת הַרְבִּים לְטַמְאָה. וּמוֹדִים חֻמְמִים לְרַבִּי מֵאִיר בְּחֲצַר יַחֲדִידֵי שְׁדָרָה הַרְבִּים מִפְּסָקְתָהּ, כְּגוֹן חֲצַר בֵּית גְּדִי וְחֻמְמָתָהּ, שֶׁהָאֲמֻצְעֵי - רִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְשִׁבְתַּת וְרִשּׁוֹת הַרְבִּים לְטַמְאָה, וְהַצְדָּדִין - רִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְכָאן וּלְכָאן:

מִסְכַּת טְהוּרוֹת פְּרָק שְׁמִינִי

א. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: הַמוֹסֵר מִפְּתַח לְעַם הָאָרֶץ, הַבַּיִת - טַמֵּא. מִסֵּר לוֹ הַחִיצוֹן וְלֹא מִסֵּר לוֹ הַפְּנִימִי, הַחִיצוֹן - טַמֵּא, וְהַפְּנִימִי - אִינוֹ טַמֵּא אֲלָא עַד מְקוֹם שֶׁהוּא יְכוּל לְפַשֵּׁט אֶת יָדוֹ וְלִיגַע. הָיוּ שֵׁם זִיזִין יּוֹצֵאִין גְּבוּהִין עֲשָׂרָה טְפָחִים, אוֹ חֲדָיִן גְּבוּהִין עֲשָׂרָה טְפָחִים - אִינוֹ טַמֵּא אֲלָא עַד מְקוֹם שֶׁהוּא יְכוּל לְפַשֵּׁט אֶת יָדוֹ וְלִיגַע. הָיָה הַחִיצוֹן שֶׁל אֶחָד וְהַפְּנִימִי שֶׁל אֶחָד, אֲפִי עַל פִּי שֶׁהִטְהָרוֹת נְתוּנוֹת בְּצַד מִפְּתָחוֹ שֶׁל פְּנִימִי - הָרִי אֱלוֹ טְהוּרוֹת. הַנִּכְנָס שְׁלֵא בְרִשּׁוֹת, אֲפֵלוֹ עוֹמֵד בְּצַד הַטְהָרוֹת - טְהוּרוֹת. וְכֵן בְּעוֹבֵד כּוֹכְבִים, אִינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוֹם יִזַּן נֶסֶךְ:

ב. חֵבֵר שֶׁהָיָה יֶשֶׁן בְּבִיתוֹ שֶׁל עִם הָאָרֶץ, וְכֻלְיָ מְקַפְּלִין וּמְנַחֲיִין תַּחַת רֵאשׁוֹ, סְבָדְלִיו וְחֵבִיתוֹ לְפָנָיו - הָרִי אֱלוֹ טְהוּרוֹן מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ בְּחֻזְקַת הַמִּשְׁתַּמֵּר. חֵבֵר שְׁאָמַר לְעַם הָאָרֶץ:

לָךְ וְיֶשֶׁן בְּתוֹךְ הַבַּיִת - כָּל הַבַּיִת בְּרִשּׁוֹתוֹ. צֵא וְאִישָׁן עַל מִטָּה פְּלוּנִית - אִינוֹ טַמֵּא אֲלָא אוֹתָהּ מִטָּה, וְעַד מְקוֹם שֶׁהוּא יְכוּל לְפַשֵּׁט אֶת יָדוֹ וְלִיגַע מֵאוֹתָהּ הַמִּטָּה. אָמַר לוֹ: 'שְׁמוֹר לִי פֶרֶה זֹו שְׁלֵא תִכְנַס לְתוֹךְ הַבַּיִת'. 'שְׁמוֹר לִי פֶרֶה זֹו שְׁלֵא תִשְׁבֵּר אֶת הַכְּלִים' - הָרִי אֱלוֹ טְהוּרוֹן, שְׁלֵא מִסֵּר לוֹ אֲלָא שְׁמִירַת הַפֶּרֶה. אָבֵל אִם אָמַר לוֹ: 'שְׁמוֹר לִי הַבַּיִת הַזֶּה שְׁלֵא תִכְנַס בּוֹ הַפֶּרֶה'. 'שְׁמוֹר לִי כְּלִים הַלְלוֹ שְׁלֵא תִשְׁבֵּרֵם הַפֶּרֶה' - הָרִי אֱלוֹ טַמֵּאִין. רַבִּי אוֹמֵר: אֲמַנִּין שְׁיָרְדוּ לְלֶקֶט צְרוּרוֹת וְחֻרְסִין בְּתוֹךְ הַבַּיִת - כָּל הַבַּיִת בְּרִשּׁוֹתָן:

ג. אֲשֶׁתוֹ שֶׁל עִם הָאָרֶץ טוֹחֶנֶת עִם אֲשֶׁתוֹ שֶׁל חֵבֵר בְּזִמְן שֶׁהִיא טַמְאָה, אָבֵל לֹא בְּזִמְן שֶׁהִיא טְהוּרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֶעָזָר אוֹמֵר: אֲפִי בְּזִמְן שֶׁהִיא טַמְאָה לֹא תִטְחֵן, שְׁאֲפִי עַל פִּי שְׁאִינָה אוֹכְלֶת, שֶׁחִבְרָתָהּ נוֹתַנָת לָהּ וְאוֹכְלֶת:

ד. הַגִּבְעִיאִין שֶׁנִּכְנְסוּ לְתוֹךְ הַבַּיִת, אִם אָמְרוּ נִכְנְסֵנוּ אָבֵל לֹא נִגְעֵנוּ - הָרִי אֱלוֹ נְאֻמְנִין, שֶׁהִפָּה שְׁאָסֵר הוּא הִפָּה שֶׁהִתִּיר. אִם הָיוּ אַחֲרֵים מְעִידִין עֲלֵיהֶם שֶׁנִּכְנְסוּ - אִין נְאֻמְנִין לוֹמֵר לֹא נִגְעֵנוּ, וּבְזִמְן שֶׁהִמְשַׁכּוֹן בֵּידֵם אֲפִי עַל פִּי שְׁאִין אַחֲרֵים מְעִידִין עֲלֵיהֶן - אִינֵם נְאֻמְנִין מִפְּנֵי שֶׁהִמְשַׁכּוֹן מְעִידִים. וְאִם הָיָה עוֹבֵד כּוֹכְבִים עִמָּהֶן, אֲפִי עַל פִּי שֶׁהִמְשַׁכּוֹן בֵּידָן, וְאֲפִי עַל פִּי שְׁאֲחֲרֵים מְעִידִין בְּהֵן שֶׁנִּכְנְסוּ - הָרִי אֱלוֹ נְאֻמְנִין מִפְּנֵי שְׁאִימַת עוֹבֵד כּוֹכְבִים עֲלֵיהֶן:

ה. הַגִּבְעִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְתוֹךְ הַבַּיִת - כָּל הַבַּיִת כָּלוֹ טַמֵּא. וְחֻמְמִים אוֹמְרִים: אִינוֹ טַמֵּא אֲלָא עַד מְקוֹם שֶׁהָיוּ יְכוּלִין לְפַשֵּׁט [אֶת] יְדֵיהֶן וְלִיגַע. נִמְצָא מְקוֹם הַגִּבְעָה, רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל הַבַּיִת כָּלוֹ טְהוּר, עַד פִּי מְקוֹם הַגִּבְעָה. רַבִּי אוֹמֵר: אִינוֹ טַמֵּא אֲלָא מִמְּקוֹם הַגִּבְעָה עַד מְקוֹם שֶׁיְכוּלִין לְפַשֵּׁט אֶת יְדֵיהֶן וְלִיגַע מִמְּקוֹם הַגִּבְעָה. מוֹדָה רַבִּי מֵאִיר לְחֻמְמִים בְּחֻרְוִין וְהוֹדוּתֵין, שְׁאִין בְּהֵם מְקוֹם רְגְלֵי הַגִּבְעִין - שְׁאִינוֹ טַמֵּא אֲלָא עַד מְקוֹם שֶׁהָיוּ יְכוּלִין לְפַשֵּׁט אֶת יְדֵיהֶן וְלִיגַע:

הַחֲלוּק טְהוּר וְהַטְּלִית טְמֵאָה. הִיָּה סַל עַל כְּתָפוֹ וְהַמְּגֵרָפָה בְּתוֹכָהּ, וְהִיָּה בְּלָבוֹ עַל הַסֵּל, וְאֵין בְּלָבוֹ עַל הַמְּגֵרָפָה - הַסֵּל טְהוּר וְהַמְּגֵרָפָה טְמֵאָה:

י. הִיָּה מִשְׁתַּמֵּשׁ מִן הַחֲבִית בְּחֻזְקָתָ שֶׁל חֲלִין, וְאַחַר כֵּן נִמְצְאָתָ שֶׁל תְּרוּמָה - הָרִי זֶה טְהוּרָה וְאַסוּרָה בְּאֲכִילָהּ, מִפְּנֵי שֶׁסֶפֶק טְבוּל יוֹם. אָמְרוּ לוֹ עַל הַתְּלוּיָה: 'טְהוּרָה הִיא' - הָרִי זֶה טְהוּרָה. וְאִם אָמַר: 'הָרִי מִנִּיחָה עַד שֶׁאֲשָׁאל עָלֶיהָ' - הָרִי זֶה טְמֵאָה:

יא. מִשְׁקֵין טְמֵאִין וְטְהוּרִין בְּתוֹךְ הַבַּיִת - הוֹלְכִין אַחַר הָרֵב. וּמַעֲשֶׂה בְּאִשָּׁה אַחַת שֶׁסָּנְגָה מִשְׁקֵין תְּלוּיִין בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְנָפַל כֶּפֶר שֶׁל תְּרוּמָהּ, וּבֹא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְטְמֵאוֹהוּ מִפְּנֵי שֶׁהִסִּיחָה דַּעְתָּהּ מֵהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פִּילָא: מִפְּנֵי מָה רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא? מִפְּנֵי שֶׁהִנָּשִׂים גִּרְגָרְנִיּוֹת הֵן, אִשָּׁה מְגַלָּה אֶת הַקְּדָרָה לִידַע מָה חֲבָרְתָּהּ מִבְּשֻׁלָתָ.

מִסְכַּת טְהוּרוֹת פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

א. חֶבֶר וְעַם הָאֶרֶץ שֶׁהֵיוּ שְׂרוּיִין בְּחֻצָר, וְשִׁכְחוּ כָּלִים בְּחֻצָר, הָרְאוּי לִיטְמָא מְדָרְס - טְמָא מְדָרְס, וְהָרְאוּי לִיטְמָא טְמָא מֵת - טְמָא מֵת. לֹזֶה סָכָה בְּפָנֵי עֲצָמוֹ וְלֹזֶה סָכָה בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, לֹזֶה מְחִיצָה בְּפָנֵי פִתְחוֹ וְלֹזֶה מְחִיצָה בְּפָנֵי פִתְחוֹ, זֶה מְנִיחַ כְּלָיו בְּתוֹךְ סִכְתוֹ וְזֶה מְנִיחַ כְּלָיו בְּתוֹךְ סִכְתוֹ, זֶה מְנִיחַ כְּלָיו עַל גְּבִי מְחִיצָתוֹ וְזֶה מְנִיחַ כְּלָיו עַל גְּבִי מְחִיצָתוֹ - הַכֹּל טְהוּרִין. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמַר: אִף עַל פִּי שְׂאִין שֶׁם לֹא סָכָה וְלֹא מְחִיצָה - טְהוּרִין, שְׂזָה מְנִיחַ לִפְנֵי פִתְחוֹ וְזֶה מְנִיחַ לִפְנֵי פִתְחוֹ. לֹזֶה מְחִיצָה אוֹ סָכָה לִפְנֵי פִתְחוֹ שֶׁל חֶבֶר וְלֹזֶה מְחִיצָה אוֹ סָכָה לִפְנֵי פִתְחוֹ שֶׁל חֶבֶר - הָרִי אֵלּוֹ טְמֵאִין, שְׂלֹזֶה רְשׁוּת לִכְנֵס וְלֹזֶה רְשׁוּת לִכְנֵס:

ב. חֶבֶר שֶׁהִנִּיחַ אוֹכְלִין וּמִשְׁקֵין עַל גְּבִי מַעֲיָן וְיָרַד לַשְּׁתוֹת - טְמֵאִים, מִפְּנֵי שֶׁאַחֲרִים מְמַשְׁמְשִׁין בֵּהֶן. חֶבֶר שֶׁהִיָּה מוֹכֵר אוֹכְלִין וּמִשְׁקֵין עַל פִּתְחַ חֲנוּתוֹ, הַנִּיחֵן וְנִכְנָס - הָרִי אֵלּוֹ טְמֵאִים מִפְּנֵי שֶׁאַחֲרִים מְמַשְׁמְשִׁים בֵּהֶן:

ו. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מוֹדֶה רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה לְחֲכָמִים בְּחֻלּוֹנוֹת שֶׁל אוֹלִיאָרִין שֶׁהֵם נִפְתְּחִין זֶה לְתוֹךְ זֶה, שְׂאֵם הֵיוּ כָּלִים נִשְׁמָטִין מֵאַחֲרֵיהֶן - שֶׁהֵן טְמֵאִין. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף - טְמֵאִין. הַמְּנִיחַ כְּלָיו בְּחֻלּוֹנוֹת שֶׁל אוֹלִיאָרִין, נָעַל וְחָתַם, אִף עַל פִּי שְׂבָא וּמִצְאוֹ מִפְּתַח פְּתוּחַ וְחָתַם מְקַלְקֵל - טְהוּר. חָתַם שְׂאֵמְרוֹ, אֶפְלוֹ טֵיט אֶפְלוֹ קִיסָם. נִפְרַשׁ כְּלָיו מִחֻלּוֹנוֹת שֶׁל אוֹלִיאָרִין - הָרִי אֵלּוֹ טְמֵאִים, מִפְּנֵי שֶׁהַעוֹבֵד כּוֹכְבִים נִשְׁעָן עָלֵיהֶן. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר: אֶפְלוֹ נִימָא אַחַת יוֹצֵאת מִהֶן - טְמֵאִין, מִפְּנֵי שֶׁהַמְּדָרְס מְבִיא טְמֵאָה לְעֲצָמוֹ בְּכָל שְׂהוּא:

ז. הַלּוֹקַח כָּלִים מֵאוֹמְנֵי עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים, וְהַמוֹסֵר כָּלִים לְאוֹמְנֵי עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים - טְמֵאִין מְדָרְס וְטְמֵאִים טְמָא מֵת. הַלּוֹקַח כָּלִים מֵאוֹמְנֵי עַם הָאֶרֶץ, וְאָמַר לוֹ: 'שְׂמוֹר לִי אֶת אֵלוֹ' - טְמֵאִין מְדָרְס וְטְהוּרִין מִטְּמָא מֵת. הַנִּיחֵן עַל כְּתָפוֹ - טְמֵאִין אִף מִטְּמָא מֵת. אָמַר רַבִּי דוֹסְתַאי בְּרַבִּי יִנְאִי: לֹא נִחְלַקוּ בַּיִת שְׂמַאי וּבַיִת הַלֵּל עַל הַמוֹסֵר לִיחִיד שֶׁהֵן טְמֵאִין, וְעַל הַמְּנִיחַ בְּפָנֵי רַבִּים שֶׁהֵן טְהוּרִים. עַל מָה נִחְלַקוּ? עַל הַמוֹסֵר לְרַבִּים וְעַל הַמְּנִיחַ לִיחִיד, שְׁבִית שְׂמַאי מִטְּמֵאִין, וּבַיִת הַלֵּל מִטְּהוּרִין. מַעֲשֶׂה בְּאַחַד שֶׁשִּׁכַח כָּלִים בְּבַיִת הַכְּנִסֶּת, וּבֹא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים, וְטְהוּרֵי, שְׂאִינֵיה רְשׁוּת עַם הָאֶרֶץ:

ח. הַנִּיחַ כְּלָיו בְּבַיִת הַמְּרַחֵץ, וּבֹא וּמִצְאָן כְּמוֹת שֶׁהֵן - הָרִי אֵלּוֹ טְהוּרִין, וּמִלְמַדִּין אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה כֵּן (בְּטְהוּרוֹת). הַנִּיחַ גֵּתוֹ וּבוֹרוֹ וְנִכְנַס לְעִיר, אִף עַל פִּי שְׂבָא וּמִצְאָ עַם הָאֶרֶץ עוֹמֵד בְּצִדָּן - טְהוּרִין. וְכֵן בְּעוֹבֵד כּוֹכְבִים, אֵינּוֹ חוֹשֵׁשׁ מִשׁוּם יִיז נֶסֶף. עַם הָאֶרֶץ שְׂבָא לְהַזוֹת - אֵין מִזִּין עָלָיו וְעַל כְּלָיו אֵלּא לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים. אֲבָל חֶבֶר שְׂבָא לְהַזוֹת - מִזִּין עָלָיו וְעַל כְּלָיו מִיָּד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? שֶׁהִיָּה בְּחֻזְקָתָ אוֹכְלֵי תְּרוּמָה. לֹא הִיָּה בְּחֻזְקָתָ אוֹכְלֵי תְּרוּמָה, מִזִּין עָלָיו - מִיָּד, וְעַל כְּלָיו - מִשְׁיִשְׁתַּמֵּר:

ט. הִיָּה לְבוּשׁ חֲלוּק וְעִטוּף בְּטְלִית, וְהִיָּה בְּלָבוֹ עַל הַחֲלוּק, וְאֵין בְּלָבוֹ עַל הַטְּלִית -

טְהוּרוֹת. וְכֵן בְּעוֹבֵד כּוֹכְבִים, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִשׁוּם יַיִן נֶסֶף. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: גָּגוּ שֶׁל חֶבֶר לְמַעַלָּה מִגָּגוֹ שֶׁל עִם הָאָרֶץ, חֶבֶר שׁוֹטֵחַ שָׁם פְּלִים וּמִנִּיחַ שָׁם טְהוּרוֹת, וּבִלְבָד שָׁאִין עִם הָאָרֶץ יְכוּל לְפָשֵׁט אֶת יָדוֹ וְלִיגַע:

ז. נֶפֶל כְּלָיו בְּתוֹךְ בָּאָרוֹ שֶׁל עִם הָאָרֶץ - הָרִי זֶה טָמֵא, וְטְהוּר בְּעֵלְיָתוֹ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִשְׁקָה סְרוּחַ - הָרִי זֶה טְהוּר. אָמְרוּ לוֹ: אֵין הַמִּשְׁקִין יוֹצֵאִין מִיַּד הַפֶּרֶה וְלֹא מִיַּד הַכֶּלֶב. חֲטִיף הַיּוֹצֵאִין עִם גְּלָלֵי הַבֶּקָר, וְשַׁעוּרִין הַיּוֹצֵאִין עִם גְּלָלֵי הַבְּהֵמָה, אֵף עַל פִּי שֶׁחֶשֶׁב עֲלֵיהֶן לְאוֹכְלִין - אֵין מִטְמֵאִין טָמֵאת אוֹכְלִין. כִּנְסָן לְאוֹכְלִין - אֵין מִטְמֵאִין טָמֵאת אוֹכְלִין. גְּלָלִין אֵף עַל פִּי שֶׁכִּנְסָן לְמִשְׁקִין - בְּטֻלָּה דַעְתוֹ. גּוֹזֵל שֶׁפֶּלֶל לְתוֹךְ הַבּוֹר שֶׁל גֵּת, חֶשֶׁב עָלָיו לְעוֹבֵד כּוֹכְבִים - טָמֵא, לְכָלֵב - טְהוּר; דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי מְטַמֵּא. מַעֲשֵׂה הִיָּה וְנִמְנּוּ עָלָיו חֲמִשָּׁה זִקְנִים בְּלוֹד, וְטָמְאוּהוּ:

ח. עֲרֵכָה שֶׁהִיא טָמֵאָה מִמִּשְׁקָה - אֵין לְשִׁין בָּהּ קִמְחַ שֶׁל חֲלִין, וְאֵין עוֹרְכִין בָּהּ בְּצֶק שֶׁל תְּרוּמָה. אֲבָל אִם רוּצָה, מִבִּיא קִמְחַ שֶׁל חֲלִין וְעוֹרֵף לְתוֹכָהּ בְּצֶק שֶׁל תְּרוּמָה, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יְהִי בְּצֶק שֶׁל תְּרוּמָה נוֹגַע בְּעֲרֵכָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הַמּוֹחֵלָה שֶׁהִיא שׁוֹתֶתֶת וְיֹרֶדֶת מִשְׁקִין, וְבֵא טָמֵא וְהִפְסִיקָן, הָעֲלִיוֹנִים - טָמֵאִין מִפְּנֵי שֶׁהֵן גְּרוּרִין עַל גְּבִי יָדָיו, וְהַתַּחְתּוֹנִים - טְהוּרִין. (מִקָּל שֶׁהִיא מְלֵאָה מִשְׁקִין טוֹפֵחַ - טָמֵאִין. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: כִּיּוֹן שֶׁהִשִּׁיקָה לְמִקְנָה - טְהוּרָה):

מִסְכַּת טְהוּרוֹת פֶּרֶק עֲשִׂירִי

א. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מִשְׁתַּגְּמֵר מְלֵאכְתָּן. הַגּוֹמֵר אֶת זֵיתָיו בְּנֵי יוֹמָן - חֲזוּרָנוּ לְדַבְּרֵי בֵּית שְׁמַאי וְלְדַבְּרֵי בֵּית הַלֵּל. רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר: מוֹחֵל - מִשְׁקָה הוּא. וּמִפְּנֵי מַה טְהוּרֵי מוֹחֵל הַיּוֹצֵא מִן הַזֵּיתִים עַד שֶׁלֹּא תִגְמַר מְלֵאכְתָּו? מִפְּנֵי שָׁאִינוֹ רוּצָה בְּקִיּוּמוֹ. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: מוֹחֵל - מִי פְרוֹת הוּא. וּמִפְּנֵי מַה

ג. נֶאֱמָנִים עִמִּי הָאָרֶץ עַל טְבִילַת טָמֵא מֵת, וְאֵין נֶאֱמָנִים עַל טְבִילַת מִדְּף. חֶבֶר שְׁמֵת וְהִנִּיחַ פְּרוֹת - הוֹלְכִים אַחֵר רֹב מְכַנְסִי, אִם רֹב מְכַנְסֵי תְרוּמָה - תְּרוּמָה. הִנִּיחַ טְהוּרוֹת - הָרִי אֵלּוֹ טְהוּרוֹת. הִנִּיחַ כְּלִים - הָרִי אֵלּוֹ טָמֵאִין, שְׁאֵנִי אוֹמֵר: הַזֶּה וְלֹא שָׁנּוּ, אוֹ שָׁנּוּ וְלֹא טְבִילוֹ, אוֹ שְׁמֵא לֹא הַזֶּה כָּל עֶקֶר. חֶבֶר שְׁמֵת וְהִנִּיחַ פְּרוֹת, אֶפְלוּ אוֹתָן הַיּוֹם כִּנְסָן - הָרִי אֵלּוֹ בְּחֻזְקַת מִתְקַנְיָן:

ד. עִם הָאָרֶץ שֶׁקֶבֶל עָלָיו וְהָיוּ לוֹ טְהוּרוֹת, וְאָמַר: 'בְּרִי לִי שֶׁלֹּא נִטְמָאוּ', בְּזִמְן שֶׁהֵן עֲשׂוּיֹת עַל גְּבִי אַחֲרִים - אֶסוּרוֹת לוֹ וְאֶסוּרוֹת לְכָל אָדָם. עַל גְּבִי עֲצָמוֹ - מִתְרוֹת לוֹ וְאֶסוּרוֹת לְכָל אָדָם. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אִם מִתְרוֹת לוֹ - מִתְרוֹת לְכָל אָדָם, וְאִם אֶסוּרוֹת לְכָל אָדָם - אֶסוּרוֹת לוֹ. וְכֵן עוֹבֵד כּוֹכְבִים שֶׁנִּתְגַּזֵּר וְהָיָה לוֹ יַיִן, וְאָמַר: 'בְּרִי לִי שֶׁלֹּא נִטְמָאוּ', בְּזִמְן שֶׁהוּא עֲשׂוּי עַל גְּבִי אַחֲרִים - אֶסוּר לוֹ וְאֶסוּר לְכָל אָדָם. עַל גְּבִי עֲצָמוֹ - מִתְרוֹת לוֹ וְאֶסוּר לְכָל אָדָם. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אִם מִתְרוֹת לוֹ - מִתְרוֹת לְכָל אָדָם, וְאִם אֶסוּר לְכָל אָדָם - אֶסוּר לוֹ:

ה. הַמֵּאבֵּד וְהַמוֹצֵא בְרִשׁוֹת הַיְחִיד וְעֵבֶר עֲלֵיהֶן לִילָה אֶחָד - טָמֵאִין מִדְּרַס וְטְהוּרִין מִטָּמֵא מֵת. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר, שֶׁהִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֶבֶד מַחֵט וּמִצָּא מַחֵט - טְהוּר, שְׁאֵנִי אוֹמֵר: מַחֵט שֶׁאֶבֶד הוּא מַחֵט שְׁמֵצָא. וּמוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמִנִּיחַ וְשִׁכַח בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים שְׁאֵף עַל פִּי שֶׁעֵבֶר עֲלֵיהֶן לִילָה אֶחָת - אֵין טָמֵאִין מִדְּרַס, וּבְמִנִּיחַ וְשִׁכַח הַיְחִיד וְעֵבֶר עֲלֵיהֶן לִילָה אֶחָד - טָמֵאִין מִדְּרַס וְטְהוּרִין טָמֵא מֵת. הַמֵּאבֵּד וְהַמוֹצֵא בְּתוֹךְ הַבַּיִת - הָרִי זֶה טְהוּר, מִפְּנֵי שֶׁהֵן בְּחֻזְקַת הַמִּשְׁתַּמֵּר:

ו. כְּלִים שְׁטוּחִין בְּרִשׁוֹת הַיְחִיד לְמַעַלָּה מִעֲשָׂרָה טְפָחִים - טְהוּרִין; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֶפְלוּ לְמַעַלָּה מִמֵּאָה אַמּוֹת - טָמֵאִים. גָּגוּ שֶׁל חֶבֶר לְמַעַלָּה בְּצַד גָּגוּ שֶׁל עִם הָאָרֶץ, חֶבֶר שׁוֹטֵחַ שָׁם כְּלִים וּמִנִּיחַ שָׁם טְהוּרוֹת. אֵף עַל פִּי שֶׁעִם הָאָרֶץ יְכוּל לְפָשֵׁט אֶת יָדוֹ וְלִיגַע שָׁם - הָרִי אֵלּוֹ

טְהוּרו מוּחַל הַיּוֹצֵא מִשְׁקַת בֵּית הַבַּד? מִפְּנֵי שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ בְּלֹא צַחְצוּחֵי שְׁמֶן. הַמוּחַל הַיּוֹצֵא מִן הַשְּׁמֶן - טְמֵא. מִן הַמַּעֲטָן - טְהוּר. כְּנִסּוֹ וְעִשָׂאוֹ שְׁקַת - טְמֵא:

ב. הַעוֹטֵן זִיתָיו בְּשְׁנֵי הַבַּדִּין, בֵּין שְׁנֹגְמַר אֶחָד מֵהֶן - הַכֹּשֶׁר לְקַבֵּל טְמֵאָה. הַמוֹסֵק זִיתָיו בְּגִלְגַּל הָעֵלְיוֹן וְעֵתִיד לְהוֹרִידֵן לְגִלְגַּל הַתַּחְתּוֹן, אִם עַד שְׁלֹא מִסְקֵן חֹשֵׁב עֲלֵיהֶן - טְהוּרִין. וְאִם מִשְׁמִסְקֵן חֹשֵׁב עֲלֵיהֶן - רַבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא, וְרַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מְטַהֵר. הַגּוֹמֵר אֶת זִיתָיו וְעֵתִיד לְמוֹכְרָן - טְהוּרִין. לְחַפְתוֹן בְּעֵלִין - טְמֵאִים:

ג. הַלוֹקֵחַ מַעֲטָן שֶׁל זִיתִים מִן הָעוֹבֵד כּוֹכְבִים, אִם יֵשׁ מְסִיק עַל פִּי הָאֲדָמָה - יַעֲשֶׂה בְּטָהֳרָה, וְאִם לֹא - יַעֲשֶׂה טְמֵאָה. וּמִשֶּׁל יִשְׂרָאֵל - נֶאֱמַן לֹמַר: 'לֹא גִמְרַתִּיר'. הֵיטָה לוֹ אוֹם שֶׁל זִיתִים וּמִבְקָשׁ לַעֲשׂוֹתָם בְּטָהֳרָה, אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא עֵתִיד לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶן קַב אֶחָד אוֹ שְׁנַי קַבִּין - הֲרִי אֵלוֹ טְהוּרִין. וּבִלְבַד שְׁלֹא יַעֲרִים. וְאִם הָעָרִים - הֲרִי אֵלוֹ טְמֵאִין:

ד. הַעוֹטֵן זִיתָיו בְּפָנָי עִם הָאֲרָץ וְנֶעַל וְחָתַם - אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמֵא יֵשׁ שָׁם מִפְּתַח אַחֵר וְחוֹתֵם אַחֵר. וְאֵף עַל פִּי שְׁבָא וּמִצָּא מִפְּתַח פְּתוּחַ וְחוֹתֵם מְקַלְקֵל - טְהוּר. חוֹתֵם שְׁאֲמָרוֹ, אֶפְלוֹ טֵיט וְאֶפְלוֹ קִיסֵם. הֵיוּ שָׁם חוֹרִין וְסֻדְקִין - אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמֵא מוֹשִׁיט אֶת הַקְּנֵה וּמְסִיטֵן. הֵיוּ שָׁם חֲלוֹנוֹת שֶׁל אֲרָבְעָה טְפָחִים - נִדְוָיִן כְּפִתְחִים:

ה. הַעוֹטֵן זִיתָיו בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ - עוֹשֶׂה לְהֵן מְחִיצָה מִן הָאֲרָץ וְעַד הַקּוֹרוֹת. וּבִלְבַד שְׁלֹא יְהוּ נִיסוּטִין מִחֲמַת הַמְּחִיצָה. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִם הֵיטָה גְבוּהַ מִן הָאֲרָץ עֲשָׂרָה טְפָחִים, אֵף עַל פִּי שְׁאֵינָהּ מִגַּעַת לְקוֹרוֹת - טְהוּרָה. וְהַעוֹטֵן בֵּית הַבַּד - כְּעוֹטֵן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ:

ו. מִי שֶׁגָּמַר אֶת זִיתָיו - יִשְׁיֵר קֶפֶה אַחַת וְיִתְנַנֶּה לְעֵינָי הַכְּהֵן אוֹ יוֹלִיף לוֹ הַמִּפְתָּח; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִיָּד. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: מַעַת לַעַת. יֵתֵר עַל כֵּן אָמַר רַבִּי

שְׁמַעוֹן: אֶפְלוֹ גָּמַר אֶת זִיתָיו בְּשֵׁשׁ שְׁעוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת - יוֹלִיף לוֹ אֶת הַמִּפְתָּח מִיָּד, וְלְמוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּשֵׁשׁ שְׁעוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֶּׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן: לֹא נִחְלְקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הֵלֵל עַל הַמְּנִיחַ זִיתִים בְּכוֹתֵשׁ שְׁיִמְתוּנוּ שְׁיִמְלָחוּם - שְׁאֵינָן מְכַשְׂרִין. עַל מַה נִּחְלְקוּ? עַל שֶׁהוּא נוֹחִים לְכַתֵּשׁ, שְׁבִית שְׁמַאי אוֹמֵר: מְכַשְׂרִין. וּבֵית הֵלֵל אוֹמֵר: אֵינָן מְכַשְׂרִין:

ז. הַזֵּית שֶׁפָּצְעוּ בְּיָדִים טְמֵאוֹת - הַכֹּשֶׁר. סוֹפְתוֹ בְּמַלַּח - לֹא הַכֹּשֶׁר. לִידַע אִם יֵשׁ בוֹ שְׁמֶן - לֹא הַכֹּשֶׁר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַכֹּשֶׁר. הֵיטָה לוֹ אוֹם שֶׁל זִיתִים וְעֵתִיד לְהוֹפְכוֹ, בֵּין שְׁתַּקַּע בְּהָ אֶת הַיֵּתֵד אֵף עַל פִּי שֵׁישׁ בְּהָ גּוֹשִׁין הַרְבֵּה - הֲרִי אֵלוֹ אֵינָן חֲבוּרִים מִשְׁהַפְּכָם נַעֲשׂוֹ אוֹם - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵינָן חֲבוּרִים. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: חֲבוּרִים:

ח. גִּרְגָרִין שֶׁנִּשְׂרָוּ בַּמַּיִם, נַעֲשׂוֹ אוֹם - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֵינָן חֲבוּרִים. וְרַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: חֲבוּרִים. אִם עַד שְׁלֹא נִגְמְרָה מְלֵאכְתָּן חֹשֵׁב עֲלֵיהֶן וְרָצָה לְטוֹל מֵהֶן בַּד אֶחָד אוֹ שְׁנַי בַּדִּין - בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: קוֹצֵה בְּטַמֵּאָה וּמַחֲפָה בְּטָהֳרָה וּמוֹלִיף בְּטָהֳרָה לְבֵית הַבַּד. וּבֵית הֵלֵל אוֹמֵר: אֵף מְחַפָּה בְּטַמֵּאָה. וּבִלְבַד שְׁלֹא יַעֲקֹר אֶת כָּל הָאוֹם, אֲלֵא מְקוֹם שֶׁנִּהְיָה לְהִנִּיחַ כְּדֵי בַד - מְנִיחַ כְּדֵי בַד. כְּדֵי בְּדִידָה - מְנִיחַ כְּדֵי בְּדִידָה. קַתְכוֹ - מְנִיחַ קַתְכוֹ. וּבִלְבַד שְׁלֹא יַעֲרִים. וְאִם הָעָרִים - הֲרִי אֵלוֹ טְמֵאִים. וּבִלְבַד שְׁלֹא יַעֲקֹר אֶת כָּל הָאוֹם. וְאִם עָקַר כָּל הָאוֹם - הֲרִי אֵלוֹ טְמֵאִין. רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל בְּרַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר מְשׁוּם אַבִּי: אֵף עַל פִּי שֶׁעָקַר אֶת כָּל הָאוֹם - הֲרִי אֵלוֹ טְהוּרִים. וְהַעוֹטֵן בְּבֵית הַבַּד - כְּאֵלוֹ עוֹטֵן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ:

<p>8</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>יב 12</p>	<p>Daylight Savings Time עלות השחר _____ 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:46 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 10:12 סו"ז תפלה - גר"א _____ 11:10 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:08 6:56 בבלי: שבת ב • ירושלמי: פסחים לו • תוספתא: טהרות ד נ"ך: יהושע טו-י • רמב"ם: מלווה ולווה יב</p>
<p>9</p>	<p>שני Monday</p>	<p>יג 13</p>	<p>תענית אסתר עלות השחר _____ 6:04 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:45 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 10:11 סו"ז תפלה - גר"א _____ 11:09 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:09 6:57 בבלי: שבת ג • ירושלמי: פסחים לא • תוספתא: טהרות ה נ"ך: יהושע יא-יב • רמב"ם: מלווה ולווה יג</p>
<p>10</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>יד 14</p>	<p>Purim עלות השחר _____ 6:03 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:34 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:45 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 10:10 סו"ז תפלה - גר"א _____ 11:09 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:10 6:58 בבלי: שבת ד • ירושלמי: פסחים לב • תוספתא: טהרות ו נ"ך: יהושע יג-יד • רמב"ם: מלווה ולווה יד</p>
<p>11</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>טו 15</p>	<p>Shushan Purim עלות השחר _____ 6:01 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:33 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:44 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 10:09 סו"ז תפלה - גר"א _____ 11:08 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:11 6:59 בבלי: שבת ה • ירושלמי: פסחים לד • תוספתא: טהרות ז נ"ך: יהושע טו-טז • רמב"ם: מלווה ולווה טו</p>
<p>12</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>טז 16</p>	<p>עלות השחר _____ 5:59 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:32 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:43 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 10:08 סו"ז תפלה - גר"א _____ 11:07 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:12 7:00 בבלי: שבת ו • ירושלמי: פסחים לו • תוספתא: טהרות ח נ"ך: יהושע יז-יח • רמב"ם: מלווה ולווה טז</p>
<p>13</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>יז 17</p>	<p>עלות השחר _____ 5:58 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:31 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:42 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 10:07 סו"ז תפלה - גר"א _____ 11:06 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:13 7:01 בבלי: שבת ז • ירושלמי: פסחים לה • תוספתא: טהרות ט נ"ך: יהושע יט-כ • רמב"ם: מלווה ולווה יז</p>
<p>14</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>יח 18</p>	<p>Shabbos Parah עלות השחר _____ 5:56 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:30 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:42 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 10:06 סו"ז תפלה - גר"א _____ 11:06 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:15 7:02 בבלי: שבת ח • ירושלמי: פסחים לו • תוספתא: טהרות י נ"ך: יהושע כא-כב • רמב"ם: מלווה ולווה יח</p>

דולקת הנרות 6:44 Candle Lighting

זמן מדצ"ק 8:15 Shabbos Ends

ווען א מענטש איז פרייליך א נאנץ טאג, איז אים גרינג אראפצונעמען א צייט אין טאג זיך אויסצוגעדן זיין הארץ צום איבערשטן.
 (שיחות הר"ן סימן כ')